

Erste Lakástakarék Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT KÜLÖNÁLLÓ PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A 2022. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Különálló pénzügyi kimutatások 2022 IFRS

Különálló pénzügyi kimutatások 2022 IFRS.....	2
I. Különálló eredménykimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Különálló átfogó jövedelemkimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre.....	5
III. Különálló pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2022. december 31-i állapot szerint.....	6
IV. Különálló saját tőke változás kimutatás a 2022. december 31-ével záródó pénzügyi évre.....	7
V. Különálló cash flow kimutatás.....	8
VI. Megjegyzések a különálló pénzügyi kimutatásokhoz.....	9
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	9
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK, ÉRTÉKESÍTÉSEK	10
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN	10
D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK	12
E. EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	14
1) Szegmens riport.....	14
2) Nettó kamatbevétel.....	14
3) Nettó díj- és jutalékbevétel.....	15
4) Általános adminisztratív költségek.....	15
5) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	17
6) Egyéb működési eredmény.....	17
7) Nyereséget terhelő adók.....	18
PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK – A SZÁMVITELI POLITIKA FŐBB RÉSZEI	20
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	23
8) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök.....	23
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök.....	23
10) Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok.....	24
11) Hitelintézetekkel szembeni követelések.....	24
12) Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések alakulása.....	25
13) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek.....	26
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	26
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	27
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	27
14) A pénzügyi instrumentumok valós értéke.....	27
15) KOCKÁZATKEZELÉS.....	28
16) SZAVATOLÓ TŐKE ÉS A MAGYARORSZÁGI TŐKEKÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉS.....	31
17) HITELEZÉSI KOCKÁZAT.....	31
18) PIACI KOCKÁZAT.....	40
19) LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT.....	42
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések	44
20) Tárgyi eszközök és immateriális javak.....	44

21) Egyéb eszközök.....	45
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek, jogi ügyek,.....	46
22) Egyéb kötelezettségek.....	46
23) Céltartalékok.....	46
24) Függő kötelezettségek.....	47
25) Peres eljárások.....	47
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok.....	47
26) Saját tőke összesen.....	47
Egyéb bemutatandó tételek.....	48
27) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele.....	48
28) Fedezetként szolgáló pénzügyi eszközök.....	48
29) Lízing ügyletek.....	49
30) Tranzakciók kapcsolt felekkel.....	49
31) Nettó módon történő bemutatás.....	51
32) Hátralévő lejárat szerinti megbontás.....	51
33) Fordulónap utáni események.....	52
34) Egyéb közzététel.....	52
35) Lakástakarékpénztár specifikus adatok.....	53

I. Különálló eredménykimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Nettó kamatbevétel	2	1 984	3 672
Kamatbevétel	2	3 233	4 971
Kamatráfordítás	2	(1 249)	(1 299)
Nettó díj- és jutalékbevétel	3	353	292
Díj- és jutalékbevétel	3	436	370
Díj- és jutalékráfordítás	3	(83)	(78)
Személyi jellegű ráfordítások	4	(248)	(280)
Egyéb általános adminisztratív költségek	4	(467)	(900)
Értékcsökkenés	4	(156)	(123)
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	7	12	(11)
Egyéb nettó működési eredmény	8	(164)	(425)
Egyéb működési bevételek	8	7	5
Egyéb működési ráfordítások	8	(171)	(430)
Adózás előtti eredmény		1 314	2 225
Jövedelemadók	9	(143)	(224)
Adózott eredmény		1 171	2 001

II. Különálló átfogó jövedelemkimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Adózott eredmény		1 171	2 001
Egyéb átfogó jövedelem			
Egyéb átfogó jövedelem összesen		-	-
Átfogó jövedelem összesen		1 171	2 001

Kelt: Budapest, 2023. május 15.

Kármán András Miklós
Vezérigazgató

Kiss András
Igazgatósági tag

III. Különálló pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2022. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2021.12.31	2022.12.31
Eszközök			
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	10	2 589	2 543
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	11	167 542	167 670
Ebből fedezetként zárolva	29	-	26 396
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	12	96 730	83 851
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	13	68 545	81 837
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelésekre	14	2 267	1 982
Tárgyi eszközök	22	-	-
Immateriális javak	22	442	382
Adókövetelések	9	47	-
Halasztott adókövetelések	9	35	-
Egyéb eszközök	23	62	120
Eszközök összesen		170 717	170 715

millió forintban	Megjegyzések	2021.12.31	2022.12.31
Kötelezettségek			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	15	159 260	158 122
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	15	-	20 865
Ügyfelek által elhelyezett betétek	15	159 260	137 257
Egyéb kötelezettségek	24	418	513
Saját tőke	18	11 039	12 080
Anyavállalatra jutó saját tőke	28	11 039	12 080
Jegyzett tőke	28	2 025	2 025
Tőketartalék	28	7 775	7 775
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	28	1 239	2 280
Kötelezettségek és Saját tőke összesen		170 717	170 715

Kelt: Budapest, 2023. május 15.

Kármán András Miklós
Vezérigazgató

Kiss András
Igazgatósági tag

IV. Különálló saját tőke változás kimutatás a 2022. december 31-ével záródó pénzügyi évre

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménytartalék (és egyéb tartalék)	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	Saját tőke összesen
Saját tőke 2022.január 1-én	28	2 025	7 775	1 239	-	11 039
Osztalékfizetés		-	-	(960)		(960)
Átfogó jövedelem		-	-	2 001	-	2 001
ebből: Adózott eredmény		-	-	2 001		2 001
Saját tőke 2022. december 31-én	28	2 025	7 775	2 280	-	12 080

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménytartalék (és egyéb tartalék)	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	Saját tőke összesen
Saját tőke 2021.január 1-én	28	2 025	7 775	68	-	9 868
Átfogó jövedelem		-	-	1 171	-	1 171
ebből: Adózott eredmény		-	-	1 171		1 171
Saját tőke 2021. december 31-én	28	2 025	7 775	1 239	-	11 039

V. Különálló cash flow kimutatás

millió forintban	2021	2022
Adózott eredmény	1 171	2 001
Jövedelemadó korrekció	143	224
Korrigált adózott eredmény	1 314	2 225
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói	156	123
Értécsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközök)	156	123
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után	1 470	2 348
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 063	12 880
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	205	285
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	1 165	(13 292)
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	3	24
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	-	20 865
Ügyfelek által elhelyezett betétek	(5 295)	(22 002)
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	99	95
Fizetett jövedelemadó	(138)	(227)
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	(1 428)	976
Értékesítés	(4)	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	(4)	-
Beszerezés	(25)	(62)
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	(25)	(62)
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	(29)	(62)
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-	(960)
Fizetett osztalék	-	(960)
Pénzeszközök nyitó egyenlege	4 046	2 589
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	(1 428)	976
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	(29)	(62)
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-	(960)
Pénzeszközök záró egyenlege	2 589	2 543
Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás tartalmazza)		
Kapott kamat	2 806	4 273
Fizetett kamat	(1 118)	(1 159)

VI. Megjegyzések a különálló pénzügyi kimutatásokhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Lakástakarék Zrt. rövid bemutatása:

Céggogi forma:	Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Alapítási időpont:	2011. április 4.
Cégbejegyzés időpontja:	2011. június 28.
Székhely:	1138 Budapest, Népfürdő u. 24-26.
Cégjegyzékszám:	Cg:01-10-047080
Tulajdonos:	Erste Bank Hungary Zrt. (100%)

Az ERSTE Lakástakarék Zrt. (továbbiakban: ELTP vagy Társaság) mint szakosított hitelintézet a következő tevékenységeket jogosult végezni:

Főtevékenység:

6419'08 Egyéb monetáris közvetítés

Az ELTP szakosított hitelintézet, amely a fenti statisztikai besoroláson belül az alábbi pénzügyi és befektetési szolgáltatásokat nyújtja a Hpt., illetve a Ltv. alapján:

Pénzügyi szolgáltatások:

- (i) lakás-takarékpénztári betét gyűjtése;
- (ii) lakáscélú kölcsön nyújtása;
- (iii) áthidaló (azonnali áthidaló) kölcsön nyújtása.

Egyéb tevékenységek:

- (iv) az ELTP szavatoló tőkéjének összesen 10%-át meg nem haladó mértékig tulajdoni részesedés szerzése a Hpt. szerinti járulékos vállalkozásokban (Ltv. 12. § (1) a));
- (v) a Felügyelet engedélyével a szavatoló tőkéje összesen 20%-át meg nem haladó mértékig tulajdoni részesedés szerzése a Magyarország területén székhellyel rendelkező lakás-takarékpénztárban, vagy olyan devizakülföldinek minősülő hitelintézetben, amelynek fő tevékenysége lakás-előtakarékossági szerződés alapján történő betétgyűjtés és hitelnyújtás (Ltv. 12. § (1) b));
- (vi) lakáscélú finanszírozáshoz közvetlenül kapcsolódóan más pénzügyi intézmény, illetve biztosítóintézet részére pénzügyi szolgáltatás közvetítésének (ügynöki tevékenység) végzése (Ltv. 12. § (1) c));
- (vii) a hitelnyújtáshoz kapcsolódóan ingatlanértékelési tevékenység végzése (Ltv.12. § (1) d)).

A Társaság tevékenységét csak Magyarországon végzi, tranzakciókat csak HUF-ban bonyolít.

A 2000. évi C. törvény a számvitelről 155.§ (2) bekezdése szerint az ELTP-nél a könyvvizsgálat kötelező.

A Társaságot egyedüli tulajdonosa, az Erste Bank Hungary Zrt. (székhelye: 1138 Budapest, Népfürdő u. 24-26.) teljeskörűen konszolidálja.

Azon vállalkozás neve és székhelye, amely összeállítja a nemzetközi ERSTE csoport konszolidált beszámolóját:
ERSTE Group Bank AG, Ausztria, 1100 Bécs, Am Belvedere 1.

A Társaság az EU által befogadott IFRS-ek szerint különálló pénzügyi kimutatást készít, mely a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

2022. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. (továbbiakban: Bank) közvetlen anyavállalata 70%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group (továbbiakban Erste Group vagy Erste csoport) konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbírárságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK, ÉRTÉKESÍTÉSEK

2022. évben nem történt felvásárlás, egyesülés, értékesítési esemény.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2022

A magyar kormány folytatta a 2020-ban megkezdett fiskális politikáját, amely a hitelszerződéssel rendelkező magánszemélyek, KKV-k és az agrárszektor támogatását, illetve annak kiterjesztését jelentette. A növekvő gazdasági válság kezelése miatt döntés született arról is, hogy egyes ágazatokra új illetékek és adók kerülnek kivetésre. Emellett néhány egyéb intézkedés is bevezetésre került, például bizonyos betétek kamatplafonja. A Kormány közleménye szerint a 2022-es intézkedések a moratóriumi szabályozás záró aktusai voltak, jövőre tekintő alkalmazás nem várható.

A 2021-ben indult intézkedések meghosszabbítása

A magyar kormány 2021. december 24-én elindította a pénzügyi szektort érdemben befolyásoló, "kamatstop" néven emlegetett jogszabályt.

1. (Kiskereskedelem) Kamatstop kiterjesztés

Ez a lakossági átárazási/változó kamatozású jelzáloghitelek kamat befagyasztása volt, a szerződésben október 27-én érvényes kamatszinten (fix kamatláb). A hatályos időszak 2022. január 1-től 2022. június 30-ig terjedt, majd ez meghosszabbításra került 2022. december 31-ig. A szabályozás a 2022. június 18-tól érvényes és az azt megelőző napon bejelentett hitelekre vonatkozott. ((Korm. rendelet: "215/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet";

2. Kamatvisszatérítés

A 2021 szeptemberében megjelent kormányrendelet visszamenőleges kamatplafont vezetett be olyan moratórium alatt álló rulírozó termékek esetében, mint a hitelkártya tartozások vagy a folyószámlahitelek. A rendelet mögött meghúzódó fő érv az volt, hogy az ügyfelek a moratórium ideje alatt nem használták ezeket a kereteket, így nem is tudták azok előnyeit kihasználni a nem rulírozó konstrukciókhoz képest, ezért a rulírozó szolgáltatást is magában foglaló árazás és a nem rulírozó termékek ára (plafon vagy referenciaár) közötti különbséget meg kell határozni, és azt vissza kell téríteni az ügyfeleknek. (Kapcsolódó kormányrendelet: '537/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

A Kamatstop és Kamatvisszatérítés nem érinti a Társaság hiteleit.

3. Moratórium III meghosszabbítása

A moratórium 2022. június 30-tól 2022. július 31-ig került meghosszabbításra, ezzel egyidejűleg lehetőséget adva a 2022. augusztus 1-től 2022. december 31-ig tartó további meghosszabbításban való részvételre, az eredeti feltételekkel:

A 2021. szeptember 30-tól moratórium alatt álló ügyfelek jogosultak voltak a programban való részvételre, amennyiben megfeleltek néhány további feltételnek. Ez a konstrukció a korábbiakkal ellentétben opt-in típusú volt, vagyis a jogosult ügyfeleket felkérték, hogy nyilatkozzanak a részvételi szándékról. A nyilatkozattételi határidő lejártá után az ügyfeleknek már nem volt lehetősége belépni a rendszerbe (kilépésre, de újracsatlakozásra sem volt lehetőség, a korábbi konstrukcióktól eltérően)

További kritérium az ügyfél valószínűsíthető pénzügyi sérülékenysége, mint a munkanélküliség, a nyugdíj, az anyagi és a tartós jövedelemcsökkenés; illetve a háztartásban élő gyermek.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) iránymutatása alapján a Társaság stage 2-nél nem alkalmazott jobb besorolást a Moratórium III. hatálya alá tartozó ügyfelek esetében.

A moratórium III. érinti a Társaság lakáskölcsön és áthidaló hitel állományát, de a moratórium hatása az Erste Lakástakarék Zrt. eredményére és likviditására a hitel állomány alacsony volumene – 1,9 mrd forint – miatt minimális. Moratórium III. zárását követően 7 db ügylet maradt moratóriumban 2022. december 31-ig, eredményhatása 2,6 millió forint.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '216/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet')

Új ágazati illetékek és adók

1. Extraprofit adó

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti.

Az adó alapja megegyezik a megelőző év helyi iparüzései adóalapjával, az adókulcs 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. Mivel az adó alapja nem az aktuális év teljesítménye, hanem a megelőző évé, az adóalap definíciónak megfelelően ELTP ezt az újonnan bevezetett adót illetékként kezeli és az Egyéb működési eredmény soron az Egyéb működési ráfordítások soron mutatja be. Az extraprofit adó összege 243 millió forint volt 2022-ben.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet'; '257/2022. (VII. 18.) Korm.rendelet'; '497/2022. (XII. 18.) Korm.rendelet')

2. Pénzügyi tranzakciós illeték hatályának kiterjesztése

A pénzügyi tranzakciós illeték eredetileg 2012-ben került bevezetésre. 2022. augusztus 1-jétől az illeték hatályát kiterjesztették az értékpapír értékesítési ügyletekre is. Az adó alapja a vevő befektetési számláján bevételként realizált értékesítési ár, az adókulcs 0.3%, de az adó összege maximum 10 000 Ft ügyletenként. A rendelet hatálya a Magyar Központi Elszámolóház ("KELER") ISIN azonosítójú értékpapírjaival folytatott ügyletekre terjed ki.

Az extra profit adóval ellentétben, amely hatálya két éves periódusra korlátozódik, a pénzügyi tranzakciós illeték kiterjesztése állandó intézkedésként került bevezetésre.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet')

Egyéb intézkedések

Betétek kamatplafonja

A pénzügyintézetek által a betétek után fizetett kamat nem haladhatja meg a legfeljebb 3 hónapos hátralévő lejáratú diszkont államkötvények aukcióinak átlagos kamatlábaként meghatározott statisztikai kamatlábat. Az irányadó árfolyam az ÁKK, mint az állampapír-kibocsátást és kereskedést lebonyolító állami szerv, honlapján közzétett legutóbbi árfolyam.

Monetáris politika

A 2021-ben megkezdődött alapkamat növekedés folytatódott a 2022-es évben. A januári 2.9%-os kamatszint szeptemberre elérte a 13%-ot és ezen a szinten maradt 2022 utolsó negyedévében.

A közzétett egynapos (O/N) kamatláb 12,5%; míg a 2 hetes betéti lehetőség hivatalosan megszűnt.

Az intézkedésekkel párhuzamosan az MNB új tendert indított:

- napi tender O/N-re 18%-os kamatlábbal; a tendert 2022 novemberétől minden nap meghirdették;
- alkalmanként tartottak egyhetes betét tendert, 18%-os kamatlábon;
- maximum 30 napos betét tenderre is lehetőség volt, szintén 18%-os kamatlábon.

A fenti tenderek alapján a 18% tekinthető effektív kamatlábnak.

A 2022 februárjában kezdődött ukrán-orosz geopolitikai válság tovább növeli a bizonytalanságot, és a kamatemelési ciklusokat is befolyásolhatja, amennyiben az infláció meghaladja az előzetes, válság előtti várakozásokat.

D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

1) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Lakástakarék Zrt. 2022. üzleti évre vonatkozó különálló pénzügyi kimutatásai és az összehasonlítás alapját képező 2021. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra.

A könyvvezetés és a beszámoló elkészítése a vállalkozás folytatásának elvének megfelelően azon mögöttes feltételezés alapján történik, hogy a Társaság a belátható jövőben is folytatni fogja tevékenységét.

Az Erste Lakástakarék Zrt. a Magyarországon hatályos pénzügyi jogszabályok előírásainak megfelelően vezeti számviteli nyilvántartásait és állítja össze főkönyvét.

A Társaság magyar forintban (HUF) vezeti könyveit.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, a különálló pénzügyi kimutatásokban minden összeg millió magyar forintban értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

2) Devizaváltás

A különálló pénzügyi kimutatások magyar forintban (HUF) készülnek, amely az Erste Lakástakarék Zrt. funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

A Társaság a kimutatott devizakészleteket, valutakészleteket, a külföldi pénznemben meglévő követeléseket és kötelezettségeket az MNB által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon értékeli.

Jelen pénzügyi kimutatásban nincsenek devizában fennálló követelések vagy kötelezettségek.

3) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A különálló pénzügyi kimutatások olyan összegeket is tartalmaznak, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkön alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan észszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A feltételezések és becslések legjelentősebb alkalmazásai a következők:

Hitelekre és követelésekre képzett értékvesztés

A várható veszteség az ügyfélszintű kitettség mértékétől és az értékelési kosártól függően egyedileg vagy csoportosan számítandó. Az egyedileg lényeges kitettséget jelentő nemteljesítő ügyfelek valamennyi kitettségét egyedileg kell értékelni; egyébként csoportos (szabály alapú) értékvesztés-számítás történik.

- Az 1. értékelési kosárba (stage) tartozó ügyletnél az egy éven belüli bedőlési valószínűség alapján számítandó a várható hitelezési veszteség.
- A 2. értékelési kosárba tartozó (illetve a már bekerüléskor értékvesztett, de a beszámolási fordulónapon teljesítő) ügyletnél a lejáratig tartó bedőlési valószínűség alapján kerül meghatározásra a várható hitelezési veszteség.
- A 3. értékelési kosárba tartozó, azaz nem teljesítő ügylet esetében a nem teljesítés miatt várható veszteség lesz a hitelkockázati értékvesztés.

A Társaságnál az 50 000 000 Ft-ot meghaladó ügyfélszintű kitettség számít egyedileg lényeges kitettségnek, az értékelési vizsgálata az Erste Csoport módszertana szerint történik. Az egyedi veszteség-számítás alapja a szerződés szerinti és az egyedileg megadott, várakozás szerinti pénzáram-tervek nettó jelenértékének különbsége.

A Társaság minden pénzügyi helyzet kimutatás készítéskor felülvizsgálja a csoportos értékvesztések összegét. Mind az alkalmazott paraméterek, mind pedig a használt módszerek felülvizsgálata megtörténik.

4) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Hatályos standardok és módosítások

A Társaság által elfogadott számviteli politika összhangban van az előző pénzügyi évben alkalmazott standardokkal és értelmezésekkel. Kivételt képeznek ezalól a 2023. január 1-je után hatályba lépő standardok és értelmezések.

A következő – EU által elfogadott - standardok, azok módosításai és értelmezései a 2022-es pénzügyi évre váltak kötelezően alkalmazandókká:

- **Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus (módosítások az IFRS 1-hez, IFRS 9-hez, IFRS 16-hoz és az IAS 41-hez)**

A fent említett módosítások 2022-re történő alkalmazása nem volt jelentős hatással a Társaság beszámolójára. Az EURIBOR és a BUBOR irányadó kamatlábakra vonatkozóan nem volt hatása a módosításoknak, míg más használt irányadó kamatlábak esetén a hatás mérsékelt volt (például EONIA vagy ESTR).

Standardok és értelmezések amelyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, az EU már jóváhagyta, de még nem léptek hatályba.

- IFRS 17: Biztosítási szerződések
- Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz
- Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz
- Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó

IFRS 17: Biztosítási szerződések: az IFRS 17-et májusban bocsátották ki, és a 2023 január 1-jén vagy azt követő éves beszámolási időszakokra érvényes. Az IFRS 17 meghatározza a standard hatálya alá tartozó biztosítási szerződések megjelenítésének, értékelésének, bemutatásának és közzétételének alapelveit. A standard célja, hogy a gazdálkodó egység releváns információkat szolgáltatson, melyek tükrözik ezeket a szerződéseket. Ez az információ megalapozza a számláló felhasználói számára annak értékelését, hogy a biztosítási szerződések milyen hatással vannak a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére, pénzügyi teljesítményére és cash flow-jára. A Társaság nem gondolja, hogy hatással lenne rá az új szabvány.

Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz: Az IAS 1 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie számviteli politikájának lényeges részeit. Készült egy útmutató, amely elmagyarázza, hogyan azonosíthatja a gazdálkodó egység a lényeges számviteli politika információit, és példákat ad arra, hogy a számviteli politika információi mikor lehetnek lényegesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Lakástakarék Zrt. beszámolójára, szükség lehet azonban a számviteli politika közzétételeinek felülvizsgálatára.

Az IAS 1-nek folyamatban van egy másik módosítása, amelyet szintén nem hagyott jóvá az EU. A kötelezettségek rövid vagy hosszú lejáratú besorolásáról szóló módosítást 2020 januárjában adták ki, eredeti hatálybalépési dátuma 2022. január 1. A Covid-19 világjárványra válaszul azonban a hatályba lépést egy évvel elhalasztották.

Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz: Az IAS 8 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások pontosítják, hogy a társaságoknak miként kell megkülönböztetniük a számviteli politika változásait a számviteli becslések változásaitól. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Lakástakarék Zrt. beszámolójára.

Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók standardhoz: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó: Az IAS 12 módosításait 2021 márciusában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy az IAS 12.15(b) és IAS 12.24 standardban előírt kezdeti megjelenítési mentesség nem vonatkozik azokra az ügyletekre, amelyekben a kezdeti megjelenítéskor azonos összegű levonható és adóköteles átmeneti különbözet keletkezik. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Lakástakarék Zrt. beszámolójára.

E. EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

A Társaság kizárólag lakossági és társasházi ügyfelek hitelezésével, betétgyűjtésével és a kapcsolódó tevékenységgel foglalkozik Magyarország területén, a bevétel együttesen kerül jelentésre. A Társaság egyetlen üzleti és földrajzi szegmensben működik Magyarországon.

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámoló sor a kamatbevételek és kamatráfordítás alábontó sorokból áll, kamatjellegű egyéb bevétel-ráfordítás tételeket nem számolt el a Társaság. A 'Kamatbevételek' és 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása effektív kamatláb módszerrel történik a beszámoló Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb részében részletezettek szerint.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek tartalmazzák az ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek, valamint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában.

A kamatráfordítások tartalmazzák a szállítási visszavásárlási (repo) ügylethez kapcsolódóan az Erste Bank Hungary Zrt-nek fizetett kamatot, továbbá az ügyfelek által elhelyezett betétek kamatráfordításait.

millió forintban	2021	2022
Hitelek és követelések	994	2 691
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok	2 239	2 280
Kamatbevétel	3 233	4 971
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	3 233	4 971
Hitelek és követelések	-	(133)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(1 249)	(1 166)
Kamatráfordítás összesen	(1 249)	(1 299)
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	(1 249)	(1 299)
Nettó kamatbevétel	1 984	3 672

A 'Hitelek és követelések' soron mutatja ki a Társaság a lakáshitel állomány után kapott kamatokat, valamint a Banknál lekötött pénzeszközök után elszámolt kamatbevételeket. A Társaság a kamatkörnyezet változásának eredményeként a szabad pénzeszközöket magasabb hozamon tudja lekötni, ennek hatására jelentősen, 1,437 millió forinttal növekedett a Banknál lekötött betétek kamatbevétele, 280 millió forinttal nőtt a folyószámlabetétek kamata. A lakáshitelek kamatbevétele előző évhez képest csökkent 20 millió forinttal, mindezen tényezők hatására a hitelek és követelések kamatbevételei 1,697 millió forinttal növekedtek.

Az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok' soron mutatja ki a Társaság a lejáratig tartott értékpapírok után elszámolt kamatbevételeket, mely az előző évhez viszonyítva 41 millió forinttal növekedett.

A Társaság 2022. december hónapban három állampapírjára aktív szállítási repo szerződést kötött a Bankkal, 21,2 milliárd forint értékben. Az ügylethez kapcsolódóan 2022. évre elszámolt 133 millió forint fizetendő kamatot a kamatráfordításokon belül külön soron mutatja ki a Társaság.

Az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' kamatráfordítása tartalmazza a betétekre fizetett kamatok mellett az effektív kamatláb módszerrel történő jutalékok, díjak elszámolását is. A betétállomány csökkenésének hatására a kamatráfordítások 50 millió forinttal csökkentek 2021. évhez viszonyítva.

Mindezek tényezők együttes hatására a Társaság 'Nettó kamatbevétele' 1.688 millió forint pozitív eredményt mutat 2022. évben.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Ezen a soron kimutatott díjak: a számlavezetési díj, készpénz átutalási megbízás egyszeri díja, egyedi igazolások kiadásának díja, számlarendezési díj, állami támogatás igénylés módosításának egyszeri díja, megtakarítás kifizetéssel kapcsolatos díjak, az ügynököknek fizetett egyéb, nem szerzési jutalékok, valamint olyan szolgáltatási díjak, amely nem szerves részei a pénzügyi instrumentum (a megtakarítás) bekerülési értékének. Az ezen a soron kimutatott tételeket az eredménykimutatásban az IFRS 15 alkalmazásával felmerüléskor kell elszámolni.

millió forintban	2021		2022	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Számlavezetési díjak	266	-	206	-
Takarnet díjak	23	(25)	26	(26)
Felmondási díjbevételek	130	-	124	-
Csekkes befizetés díja	13	-	10	-
Pénzforgalmi díjak	-	(58)	-	(52)
Egyéb pénzügyi szolgáltatás	4	-	4	-
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	436	(83)	370	(78)
Nettó díj- és jutalékbevétel	353	-	292	

A 'Nettó díj- és jutalékbevételek' között kerül kimutatásra 206 millió forint összegben az ügyfelek által a megtakarítási szerződés alapján fizetett számlavezetési díjak összege, valamint 124 millió forint szerződés felmondáshoz kapcsolódóan kapott fizetett felmondási díjbevételek.

4) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és illetékek. Ide sorolja ELTP a végkielégítések és a 2022. évben ki nem vett szabadság után kalkulált, járulékokkal növelt bérköltséget is.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint az egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelenik meg az Országos Betétbiztosítási Alapba (továbbiakban: OBA) fizetett díj.

Értécsökkenés

Ez a beszámoló sor a tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak értécsökkenését tartalmazza.

millió forintban	2021	2022
Személyi jellegű ráfordítások	(248)	(280)
Bérköltség ¹⁾	(202)	(245)
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	(37)	(33)
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	(9)	(2)
Egyéb általános adminisztratív költségek	(467)	(900)
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja ²⁾	(149)	(576)
Postai, nyomdai szolgáltatás, irattárolás költsége ³⁾	(42)	(36)
Informatikai költségek ⁴⁾	(127)	(137)
Számviteli szolgáltatás díja	(24)	(26)
Iroda bérleti díj ⁵⁾	(23)	(25)
Irodai működési költségek	(11)	(16)
Jogi és szakértői díjak	(53)	(25)
Hatósági, igazgatási díjak	(9)	(8)
Könyvvizsgálat díja	(12)	(12)
Reklám/marketing	-	(1)
Egyéb általános költségek	(17)	(38)
Értékcsökkenés és amortizáció	(156)	(123)
Szoftverek	(149)	(122)
Vagyoni értékű jogok	(7)	(1)
Általános adminisztratív költségek összesen	(871)	(1 303)

1) A munkabérek 2022. évi átlagosan 14,65%-os emelkedésének hatására a Személyi jellegű ráfordításokon belül a bérköltségek növekedtek elsősorban. Ezen a soron mutatja ki a Társaság a bérköltség csökkenéseként a 215/1996. (XII.23.) Kormányrendelet alapján a Magyar Államkincstártól kapott költségtérítést. 2022. évben a személyi költségek megtérüléseként 122 millió forintot számolt el ilyen címen a Társaság.

2) OBA Betétbiztosítási Alapba történt befizetés jelentősen növekedett 2021. évhez viszonyítva. Oka a Sberbank kártalanítási folyamatból fakadó OBA által határozatban megállapított rendkívüli befizetési kötelezettség, melyet a Társaság határidőben megfizetett. A határozat szerint megfizetett 804 millió forintból 2022. december hónapban az OBA visszatérített 482 millió forintot. A különbözetet, 322 millió forintot ezen a soron számolta el a Társaság.

3) Az általános adminisztratív költségeken belül a postai és irattárolási költségek sor költségsökkentő tételként tartalmazza a Magyar Államkincstártól kapott költségtérítés felosztott hányadát, 42 millió forintot.

4) A Társaság az 'Informatikai költségek' soron mutatja ki a Bank által végzett kiszervezési IT szolgáltatás költségeit és az egyéb vállalkozásnak fizetett rendszerhasználati díjakat.

5) Az 'Iroda bérleti díj' sor a központi iroda bérleti díját tartalmazza.

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számolja az ELTP)

Teljes munkaidőre számolva	2021 év vége	2021 átlag	2022 év vége	2022 átlag
Erste Lakástakarék Zrt.	56	57	61	61

Teljes munkaidőre számolva	2021 átlag	2022 átlag
Szellemi dolgozók	47	49
Részmunkaidős	8	11
Vezetőség	4	4
Foglalkoztatottak átlagos létszáma összesen	59	64

5) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszairása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó megtérülést is.

A stage2, stage3 besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra továbbá a stage3-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség értékvesztés része is.

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	12	(11)
Értékvesztés képzés	(36)	(200)
Értékvesztés visszairás	48	189
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	12	(11)

6) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem a Társaság alaptevékenységéhez köthető. Továbbá a pénzügyintézeti különadó is az egyéb működési eredményben jelenik meg.

millió forintban	2021	2022
Egyéb működési ráfordítások	(170)	(430)
Banki működéshez kapcsolódó adók ¹⁾	(142)	(382)
Pénzügyi szervezetek különadója	(142)	(139)
Extraprofit adó	-	(243)
Egyéb adók	(5)	(5)
Szanálási alap ²⁾	(1)	(1)
Működési kockázati biztosítási díj	(8)	(7)
Egyéb	(14)	(35)
Egyéb működési bevételek	6	5
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	1	-
Engedményezett munkavállalói hitelek értékesítésének bevétele	4	-
Egyéb	1	5
Egyéb nettó működési eredmény	(164)	(425)

1) Az Erste Lakástakarék-pénztár Zrt. pénzügyi szervezetek különadójának fizetésére kötelezett. Az adó alapja az adóévet megelőző második adóévi éves beszámoló adataiból számított módosított mérlegfőösszeg. Az adó mértéke az adóalap 50 milliárd Ft-ot meg nem haladó része után 0,15% az e feletti összegre 0,20%. Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó az EU által befogadott IFRS-ek szerinti meghatározásának, ezért a bankadó az 'Egyéb működési ráfordítás' soron jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. A különadó alapja, mint a pénzügyintézeti különadónál az adóévet megelőző második év korrigált mérlegfőösszege, mértéke az 50 milliárd forintot meghaladó részének 0.19%-a. Az így kalkulált 55 millió HUF adót három részletben 2020-ban megfizette a Társaság. A törvény biztosítja a lehetőséget arra, hogy a

pénzintézetek a megfizetett adóval a 2021-től 2025-ig terjedő időszakban egyenlő arányban csökkentésük a pénzügyi helyzetük különadó fizetési kötelezettségüket, így 2022-ben is elszámolta a Társaság a 11 millió forint adóvisszatartás összegét. A fennmaradó 33 millió forintot a Társaság követeléseként tartja nyilván 2022.12.31-én, melyet a következő években, 2023-tól 2025-ig az eredménnyel szemben fog kivezetni.

Extraprofit adó

A Társaság a 2022. évben bevezetett extraprofit adó fizetésére kötelezett. Az adót az adóévet megelőző adóévi éves beszámoló nettó árbevétele után kell megfizetni, mértéke 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. A 2022. évi adókötelezettséget a Társaság megfizette.

2) A 'Szanálási alap' soron a Szanálási Alap felé fizetett hozzájárulás jelenik meg, melynek összege 2022-ben 0,7 millió forint volt. A hozzájárulást a szanálási feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank számítja ki és erről határozatban értesíti a Társaságot.

7) Nyereséget terhelő adók

Jövedelemadó

A folyó évre és korábbi évekre vonatkozó aktuális adókkal kapcsolatos eszközök és források az adóhatóságtól várhatóan visszaigényelhető vagy az adóhatóságnak várhatóan fizetendő összegben kerülnek kimutatásra. Az összeg kiszámításához a pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapján hatályban lévő adókulcsok és adójogszabályok alkalmazandók. Az aktuális adó alá jövedelemadók tartoznak úgy, mint a társasági adó, a helyi iparüzési adó és az innovációs járulék.

Halasztott adó

A halasztott adó az eszközök és források adóalapja és azok a pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapi könyv szerinti értéke között fennálló átmeneti különbségre kerül elszámolásra.

Halasztott adókötelezettséget minden adóalap növelő átmeneti különbségre el kell számolni. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, illetve fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető.

A halasztott adókövetelések könyv szerinti értéke minden pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapon felülvizsgálatra, valamint csökkentésre kerül, amennyiben már nem valószínű, hogy elegendő adóköteles nyereség keletkezik a halasztott adókövetelés részben vagy egészben történő érvényesítéséhez. Az el nem számolt halasztott adókövetelések minden pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapon átértékelésre és elszámolásra kerülnek, amennyiben valószínűsíthető, hogy a jövőben adóköteles nyereség miatt a halasztott adókövetelést érvényesíthető.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek olyan adókulcsokkal kerülnek meghatározásra, amelyek az eszköz realizálásakor vagy a kötelezettség kiegyenlítésekor várhatóan érvényben lesznek, a pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapon hatályos adókulcsok (és adótvények) alapján.

A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek összevontan kerülnek kimutatásra, amennyiben van olyan törvényesen érvényesíthető jog miszerint az aktuális adóköveteléseket az aktuális adókötelezettségekkel szemben ellentételezni lehet, valamint a halasztott adók ugyanahhoz az adóhatósághoz tartoznak.

Halasztott adókövetelések

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2021	2022
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	(113)	(189)
ebből helyi iparűzési adó	(49)	(81)
ebből innovációs járulék	(7)	(12)
Halasztott adóráfordítás / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	(30)	(35)
Összesen	(143)	(224)

A 'Tárgyévi halasztott adó bevétel/ráfordítás' sor tartalmazza a 2020. évben elszámolt 65 millió forint halasztott adóból 2022-ben felhasznált 35 millió forintot.

A következő táblázat az eredmény-kimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2021	2022
Adózás előtti eredmény	1 314	2 225
Számított nyereségadó (9%)	(118)	(200)
Iparűzési adó és innovációs járulék	(56)	(93)
Elhatárolt veszteség felhasználás	(631)	(1 069)
Egyéb	4	6
Adóalap	631	1 069
Tárgyévi adó	(57)	(96)
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	(30)	(35)
Nyereségadó ráfordítás összesen	(143)	(224)
Tényleges adókulcs	10,88%	10,07%

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- o a 2015. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség teljes egészében felhasználásra került,
- o a 2016. adóévben keletkezett elhatárolt, 2021. december 31-ig felhasználható veszteség összege 916 millió forint volt, melyből 2021. évben felhasználásra került 631 millió forint, a fennmaradó 285 millió forint már nem felhasználható.
- o a 2017. adóévben keletkezett elhatárolt veszteség összege 2 031 millió forint, melyből 2022.12.31-én felhasználásra került 1 069 millió forint.

A 2022.12.31-el fennmaradó 962 millió forint tovább nem vihető, felhasználására nincs lehetőség.

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóvesztéseket kell először elszámolni.

Halasztott adókövetelések összetétele:

millió forintban	Adókövetelések		Nettó különbözet 2022 eredménykimutatáson keresztül
	2021	2022	
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	35	-	35
Halasztott adó	35	-	35
Tárgyévi adók	47	-	189
Összesen	82	-	224

A halasztott adókövetelés az IAS 12 standarddal összhangban került megképzésre, amely szerint halasztott adó eszköz olyan mértékig képzendő, amilyen mértékben a valószínűsíthető jövőbeni profit várakozásoknak megfelelően a gazdálkodó fel tudja használni az elhatárolt veszteséget. Az Erste Lakástakarék Zrt. a 2020. december 31-én kimutatott 65 millió forint halasztott adóból 2021. évben felhasznált 30 millió forintot, 2022. évben 35 millió forintot, új képzés 2022-ben nem történt.

A Tárgyévi adók sor tartalmazza a fizetendő iparüzési adó és innovációs járulék összegét (93 millió HUF) valamint a Társasági adófizetési kötelezettséget (96 millió forint).

PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK – A SZÁMVITELI POLITIKA FŐBB RÉSZEI

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet. Az EU által befogadott IFRS-ek szerint minden olyan pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettséget – beleértve, amelyek származékos pénzügyi instrumentumokat is tartalmaznak – a pénzügyi helyzet kimutatásban kell megjeleníteni és az előírt értékelési kategóriák szerint értékelni.

A pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások az adott időszaki eredményben való felosztására és megjelenítésére szolgál. A kamatbevételek meghatározásánál az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

- a nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat a bruttó könyv szerinti értékre kell alkalmazni (stage 1, stage 2);
- az értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre kell alkalmazni (stage 3);

A kamatráfordításokat a pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéke és az effektív kamatláb segítségével határozzák meg.

ii. Valós értékelés

A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének egy piaci szereplők között létrejött szokásos ügylet alapján az értékelés időpontjában. A definíció a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének mérésére is alkalmazandó. A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 'Pénzügyi instrumentumok valós értékelése' rész tartalmazza.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

i. Kezdeti megjelenítés

A pénzügyi instrumentumok akkor kerülnek megjelenítésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, amikor az instrumentum szerződéses feltételei a Társaságra vonatkozóvá válnak. A pénzügyi eszközök szokásos módon történő (azonnali) vásárlásait és eladásait az elszámolás napján, azaz az eszköz szállításának napján kell elszámolni.

ii. Kezdeti értékelés

A pénzügyi eszközöket és a pénzügyi kötelezettségeket kezdeti megjelenítésekor valós értéken kell értékelni, beleértve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi instrumentumok valós értéke legtöbb esetben a tranzakciós ár.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –vagyis a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja a Társaság amelynek célja
 - a pénzügyi eszközök szerződéses pénzáramainak beszedése érdekében történő tartása,
 - vagy a szerződéses pénzáramlásainak beszedése és a pénzügyi eszközök eladása
 - vagy egyéb üzleti modell jellemző rá.
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken (FVOCI) kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. Ezen eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra.

Az átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumokból eredő valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése' soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (OCI).

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetők.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Lakástakarék Zrt. értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközre és garanciavállalásra (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat). Az értékvesztés képzés alapja várható hitelezési veszteség, ami az alábbiakat tükrözi:

- elfogulatlan és valószínűséggel súlyozott összeg, amelyet több lehetséges kimenetel értékelésével határoznak meg;
- a pénz időértéke; és
- a beszámolási időszakban ésszerű költségek mellett elérhető alátámasztható információ a jövőbeni gazdasági kondíciókról.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Lakástakarék Zrt. megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapját követő 12 hónapban fizetéseképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „stage 2”-esként besorolt kitétségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat. Az értékvesztés összege a stage 2-es instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. Az egész

élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Lakástakarék Zrt. a teljes várható élettartam alatti fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a stage 1-es kitétségekhez hasonlóan).

A „stage 3”-asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Lakástakarék összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetéseképtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Eszköz oldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül, hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetéseképtelenség meghatározását lásd a 19. megjegyzésben a Hitelezési kockázat részben.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi pénzügyi helyzet kimutatásban megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az 'Értékelési tartalékkal' szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában.

A Társaság minden beszámolási fordulónapon értékeli, hogy a pénzügyi eszköz hitelkockázata jelentősen nőtt-e a kezdeti megjelenítéshez képest. Az értékelés során a Társaság a pénzügyi eszköz várható élettartama alatt bekövetkező nemteljesítés kockázatának változását vizsgálja. A pénzügyi eszközök értékvesztés képzésének módszertanát a kockázatkezelési részben fejtjük ki részletesen.

Leírások

A Társaság leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlási várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

Egy pénzügyi eszköz (vagy ha releváns, a pénzügyi eszköz egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) akkor kerül kivezetésre, ha:

- A szerződéses jogok az eszközhöz tartozó pénzáramokra lejártak, vagy
- Az Erste Lakástakarék átruházta a pénzáramokra vonatkozó jogait vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállalt, hogy kifizeti a kapott pénzáramokat jelentős késedelem nélkül egy harmadik félnek

és emellett:

- az eszközhöz kapcsolódó minden kockázatot és hasznot átruházott, vagy
- nem ruházott át és nem is tartott meg minden hasznot és kockázatot, de az eszköz feletti ellenőrzést átruházva.

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredmény-kimutatásban az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye'.

ii. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, amikor a kötelezettség teljesül, megszűnik vagy lejár. Ez általában akkor történik amikor a kötelezettség visszafizetésre vagy visszavásárlásra kerül. Az eredmény-kimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbséget a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye', az 'Eredmény-kimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközöket kezdeti megjelenítéskor a Társaság valós értéken értékeli, növelve vagy csökkentve azokkal a tranzakciós költségekkel, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszközök kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók. A követő értékelés amortizált bekerülési értéken történik.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök esetében a Társaság a kapcsolódó tranzakciós költségeket, díjakat, jutalékokat a bekerülési érték részének tekinti és az effektív kamatláb-számítás során figyelembe veszi.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi eszközök várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi eszköz valamennyi szerződéses feltételét figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket.

A Társaság által az ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések, a pénzeszközök, a hitelintézetnél elhelyezett betétek, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, illetve az ügyfelek által elhelyezett megtakarítások kerülnek így elszámolásra.

8) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Betétszámlák és számlakövetelések központi bankokkal szemben	2 589	2 543
ebből: Éven belüli	2 589	2 543

A Társaság az Erste Bank Hungary Zrt-nél vezeti bankszámláit. Az ELTP a jegybank szabályozási körébe tartozó kötelező jegybanki tartalékolási kötelezettséggel nem rendelkezik.

A cash flow kimutatás szempontjából minden – a megszerzéstől számított – 90 napnál rövidebb eredeti lejáratú eszköz pénzeszköznek minősül, ideértve a készpénzállományt, a Bank-nál elhelyezett betéteket, az egyéb hitelintézeteknél elhelyezett betéteket, az egyéb hitelintézetekkel szembeni követeléseket.

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök a pénzügyi helyzet kimutatásában az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök' soron jelennek meg. A felmerült kamatbevételek a 'Kamatbevételek' eredmény-kimutatás soron kerülnek bemutatásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök alakulása

millió forintban	Bruttó érték		Értékvesztés		Könyv szerinti érték	
	2021.12.31	2022.12.31	2021.12.31	2022.12.31	2021.12.31	2022.12.31
Értékpapírok	96 749	83 880	(19)	(29)	96 730	83 851
Hitelintézetekkel szembeni követelések	68 545	81 837	-	-	68 545	81 837
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	2 391	2 107	(124)	(125)	2 267	1 982
Összesen	167 685	167 824	(143)	(154)	167 542	167 670

10) Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Államkötvények	65 768	48 308
Ebből fedezetként zárolva	0	26 396
EXIM Bank által kibocsátott kötvény	503	-
Erste Jelzálogbank által kibocsátott jelzáloglevelek	28 448	33 536
OTP által kibocsátott jelzáloglevelek	2 011	2 007
Mindösszesen	96 730	83 851
ebből: éven belüli lejáratú	17 802	15 346
éven túli lejáratú	78 928	68 505
Összesen	96 730	83 851
Lejáratig tartandó értékpapírok átlagos kamata	3,64%	3,60%

A Társaság tulajdonában lévő értékpapírok bruttó érték és értékvesztés stage szerinti bontása:

millió forintban	Bruttó érték		Értékvesztés		Könyv szerinti érték	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Állami szféra	65 786	48 336	(18)	(28)	65 768	48 308
Hitelintézetek	30 963	35 544	(1)	(1)	30 962	35 543
Nem pénzügyi vállalkozások	-	-	-	-	-	-
Összesen	96 749	83 880	(19)	(29)	96 730	83 851

A Társaság tulajdonában lévő értékpapírok értékvesztés mozgástábla 2022.

millió forintban	2022.01.01	képzés	visszairás	Stage-k közötti átsorolás	2022.12.31
stage1	(19)	(18)	8	-	(29)
Állami szféra	(18)	(18)	8	-	(28)
Hitelintézetek	(1)	(0)	0	-	(1)
Összesen	(19)	(18)	8	-	(29)

11) Hitelintézetekkel szembeni követelések

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Erste lekötött betét - éven belüli	25 400	42 600
Erste lekötött betét - éven túli	42 600	37 800
Bruttó lekötött betét	68 000	80 400
Időszakra elszámolt, elhatárolt kamat	545	1 437
Összesen	68 545	81 837
Betétállomány átlagos kamata	1,81%	7,80%

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések után értékvesztést nem képzett a Társaság.

12) Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések alakulása

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Lakossági jelzáloghitelek	2 086	1 836
Bruttó hitelállomány összesen	2 086	1 836
Egyéb követelések	305	271
Bruttó ügyfelekkel szembeni követelések összesen	2 391	2 107
Értékvesztés	(124)	(125)
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	2 267	1 982

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztés stage szerinti megbontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	stage 1	stage 2	stage 3	Összesen	stage 1	stage 2	stage 3	Összesen	
2022									
Lakosság	1 949	115	43	2 107	(12)	(87)	(26)	(125)	1 982
Összesen	1 949	115	43	2 107	(12)	(87)	(26)	(125)	1 982

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	stage 1	stage 2	stage 3	Összesen	stage 1	stage 2	stage 3	Összesen	
2021									
Lakosság	1 956	389	46	2 391	(8)	(90)	(26)	(124)	2 267
Összesen	1 956	389	46	2 391	(8)	(90)	(26)	(124)	2 267

Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések értékvesztés mozgástábla 2022.

millió forintban	2022.01.01.	képzés	visszairás	stage-k közötti átsorolás	2022.12.31
Hitelek - stage1	(8)	(8)	112	(108)	(12)
Lakosság	(8)	(8)	112	(108)	(12)
Hitelek - stage2	(90)	(56)	64	(5)	(87)
Lakosság	(8)	(55)	64	(5)	(5)
Fedezetlen követelések	(82)	(1)	-	-	(83)
Hitelek - stage3	(26)	(118)	5	113	(26)
Lakosság	(26)	(118)	5	113	(26)
Összesen	(124)	(182)	181	-	(125)

2022. év végén a megtakarításokhoz kapcsolódóan az ügyfelek által meg nem fizetett díjak összege 250 millió forint volt, melyből 167 millió forint betétállománnyal fedezett volt, a különbözet 83 millió forint fedezetlen követelésre 100% értékvesztést képzett a Társaság.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a stage-ek közötti átsorolások. Az alábbi táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes stage-ek között, az adatokat a kimutatás millió forintban tartalmazza:

2022	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		
	Stage 2-be 1-ből	Stage 1-be 2-ből	Stage 3-ba 2-ből	Stage 2-be 3-ből	Stage 3-ba 1-ből	Stage 1-be 3-ből	
Lakosság		3	111	51	164	0	0
Összesen		3	111	51	164	0	0

2021	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ből	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ből	
Lakosság		3	10	1	0	0	0
Összesen		3	10	1	0	0	0

13) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi helyzet kimutatásban az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek' soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriára: Ügyfelek által elhelyezett betétek.

A felmerült kamatráfordítások a 'Kamatráfordítások' eredmény-kimutatás soron kerülnek bemutatásra.

Ügyfelek által elhelyezett betétek

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Lakossági szektor	158 583	136 636
Nem pénzügyi vállalatok	677	621
Összesen	159 260	137 257
Mindösszesen	159 260	137 257
ebből: éven belül esedékes	71 868	63 003
éven túl esedékes	87 392	74 254
Betétállomány átlagos kamata	0,70%	0,38%

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A Társaság a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha az megszűntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek), amely ellenkező esetben előállt volna amiatt, hogy az eszközök vagy kötelezettségek értékelése, vagy az azokon képződött nyereség vagy veszteség megjelenítése eltérő alapokon történik.

A Társaság nem rendelkezik eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokkal.

Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A Társaságnál az egyéb átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök jellemzően államkötvények, az állam által garantált értékpapírok.

Beszerezéskor az egyéb átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi instrumentumok kezdetben valós értéken kerülnek a nyilvántartásokba, nyereségük vagy veszteségük egyéb átfogó jövedelemként kerül kimutatásra, mindaddig, amíg kivételre nem kerülnek. Ekkor a tőkében elszámolt felhalmozott nyereség vagy veszteség a tárgyévi eredményben kerül elszámolásra. A kamatbevétel effektív kamatláb közelítő módszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra. Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése' soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben.

A Társaság nem rendelkezik egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokkal.

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

14) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

ELTP könyveiben nincs valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentum, az alábbiakban mutatja be a Társaság a nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értékét:

2022.12.31	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak 1.szint	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell 2.szint	Nem megfigyelhető alapadatokat tartalmazó modell 3.szint
millió forintban					
ESZKÖZÖK	170 213	152 476	41 411	20 376	90 689
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	2 543	2 543	2 543	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	83 851	65 309	38 868	20 376	6 065
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	81 837	82 722	-	-	82 722
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	1 982	1 902	-	-	1 902
KÖTELEZETTSÉGEK	(158 122)	(156 433)	--	-	(156 433)
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	(20 865)	(19 162)	-	-	(19 162)
Ügyfelek által elhelyezett betétek	(137 257)	(137 271)	-	-	(137 271)

2021.12.31	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak 1.szint	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell 2.szint	Nem megfigyelhető alapadatokat tartalmazó modell 3.szint
millió forintban					
ESZKÖZÖK	170 131	163 919	64 680	28 493	70 746
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	2 589	2 589	2 589	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	96 730	90 584	62 091	28 493	-
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	68 545	68 519	-	-	68 519
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	2 267	2 227	-	-	2 227
KÖTELEZETTSÉGEK	(159 260)	(161 803)	-	-	(161 803)
Ügyfelek által elhelyezett betétek	(159 260)	(161 803)	-	-	(161 803)

15) KOCKÁZATKEZELÉS

KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK

Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzintézet egészséges működéséhez.

Az Erste Lakástakarék Zrt. egy előre tekintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Az Erste Bank Hungary Zrt. egy előre tekintő és az üzleti és kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását. Az Erste Bank Hungary Zrt. által jóváhagyott Kockázati Stratégia keretrendszer az összevont alapú felügyelet hatálya alá tartozó leányvállalataira, így az Erste Lakástakarék Zrt. által is kötelezően alkalmazandó.

Az Erste Lakástakarék Zrt. belső tőkeegyelelési és kockázattértékelési keretrendszerének terjedelme, részletessége és összetettsége az intézmény méretének, valamint üzleti és kockázati profiljának függvénye. Az Erste Lakástakarék Zrt. arányossági kritériumainak felülvizsgálata legalább éves szinten történik. Jelenleg az Erste Lakástakarék Zrt. az arányossági elvek alapján „Csökkentett” besorolás alá tartozik.

A Társaság kockázati stratégiáját az üzleti célokkal összhangban az intézmény Igazgatósága hagyja jóvá. A kockázatkezelés elsődleges célja az ELTP pénzügyi erejének és jó hírnevének védelme, valamint a tőke olyan versenyképes üzleti tevékenységekre való felhasználása, amellyel a részvényesi érték növekszik. A pénzügyi erő és a jó hírnév védelme azt jelenti, hogy a kockázatok kezelése korlátozza a kedvezőtlen események hatását a tőkéjére és eredményére.

A Társaság Kockázatkezelési politikája az alábbi fő pilléreken nyugszik:

- a kockázatkezelés során a piaci gyakorlatban elfogadott legjobb megközelítések, módszerek alkalmazása;
- a kockázatkezelési folyamat az ELTP átfogó irányítási rendszerének része, szempontjai beépülnek a stratégiai- és éves tervezésbe;
- a kockázatok figyelembevétele az üzleti döntéseknél;
- a kockázatkezelési szervezet elkülönülése az üzleti területtől;
- a kockázatkezelési folyamat minden fázisának fontossága.

A kockázatkezelési folyamat négy lényeges szakaszra bontható az Erste Csoportban:

- kockázatok azonosítása;
- kockázatok mérése;
- kockázatok kezelése;
- ellenőrzés és visszacsatolás.

A kockázatmérési és jelentési rendszerek

A kockázatok alakulásáról, a tőkekövetelmény és a tervezett tőkeigény tendenciájáról a menedzsment számára rendszeres (havi, illetve negyedéves) beszámolók készülnek:

- **Likviditási riport** - Havi szintű monitoring, amely tartalmazza a likviditási tartalék és a nettó kiáramlás adatokat.
- **Kamatkockázati jelentés** - Havi szintű monitoring, amely tartalmazza a nettó kamatbevétel (NII) érzékenységet, Basel II. rate és Duration gap elemzést is.
- **VIR** - a Vezetői Információs Rendszer a Kontrolling terület fő terméke. A havi rendszerességgel előállított riport a Lakástakarék döntéshozó szervezetének, az LMM tagoknak (Lakástakarék Menedzsment Megbeszélés) első számú információ forrása. A VIR elsődleges adatforrása a hó végi főkönyv és az EU által befogadott IFRS-ek szerinti package, azonban az összeállítás során számos értékesítési és operációs adat is felhasználásra kerül.
A kimutatás struktúrája kötött: adott időszak pénzügyi teljesítményét (üzleti tevékenység nettó eredménye, költségek, adózás utáni eredmény, mérlegfőösszeg, saját tőke, tőkeegyelelési mutató, befektetések átlagos hozama, betétek átlagos kamatráfordítása, jutalékhányad, költség/bevétel hányados, saját tőke-, ill. eszköz arányos megtérülés) bemutató oldalak után az értékesítési adatok szerepelnek, majd ezt követően az értékesített termékek feldolgozását

illetve a csoportos beszédések teljesülését részletező operációs adatok következnek. Adott hónapban jelentőséggel bíró külön oldalak a fenti struktúrába beilleszthetők. Analitikusabb, részletesebb adatok megjelenítésére a VIR végén lévő mellékletben van lehetőség.

Az elemzések és beszámolók az alábbi szinteken kerülnek bemutatásra és elfogadásra:

- Igazgatóság, Felügyelő Bizottság (IG, FB): negyedévente
- Ügyvezetés: havonta
- Eszköz-Forrás Bizottság (ALCO): havonta
- Risk committee (RC): havonta

A kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók leírása

A Lakástakarék kockázatkezelési tevékenységét a tulajdonos Erste Bank szoros felügyelete mellett alakította ki, hiszen a tevékenységi engedélyhez szükséges szabályozási keret létrehozásában a Bank kockázatkezelési társterületei aktív szerepet vállaltak.

A kockázatok kézbentartása érdekében a belső védelmi vonal elemeit működteti a vonatkozó jogszabályok és felügyeleti ajánlások figyelembevételével. Ennek keretében a tulajdonos anyabank segítségével biztosítja a jogszabályokban, belső szabályzatokban, egyéb szakmai szokványokban és gyakorlatban, hatósági ajánlásokban, irányelvekben és határozatokban lefektetett elvek és előírások betartását, azok megsértésének, megszegésének megelőzését, megakadályozását, illetve be nem tartás esetén a megfelelő állapot helyreállítását, a hibák, hiányosságok, tévedések korrigálását. Működteti továbbá a belső ellenőrzési rendszert, melynek elemei (folyamatba épített, vezetői ellenőrzés, vezetői információs rendszer, valamint független belső ellenőrzési szervezet) a Társaság minden szervezeti egységére, tevékenységére kiterjednek és nyomon követhető, illetve rendszeres visszacsatolást adnak a megfelelő vezetési-, irányítási szintre.

A kockázatfeltárás és csökkentés módszerei

Kiemelt kockázatok	Felelős terület	Alkalmazott módszerek
Kamatlábváltozás kockázata	Piaci-, és partnerkockázat-kezelési terület, ALCO	Stressz tesztek, tervezés, modellezés
Hitelkockázat, Hitelezési stressz kockázat	Stratégiai kockázatkezelés, ALCO, Kockázatkezelési Bizottság	Szabályozottság, hitelezési politika, megfelelő fedezettség biztosítása, megfelelő minősítési rendszer, szélsőséges paraméterváltozások mérése
Stratégiai kockázat	ALCO, Jog	Jogszabályváltozások figyelemmel kísérése, rendszeres előrejelzések készítése, hosszú távú tervezés
Likviditási kockázat	ELTP controlling, ALCO, Piaci-, és partnerkockázat-kezelési terület	Éven belüli tervezés, folyamatos likviditási előrejelzés, lejáratú összhang kontrollja
Üzletviteli kockázat	ELTP Operáció, Stratégiai kockázatkezelés	Magas szintű oktatás, folyamatmérések, elemzések, folyamatjavítás
Koncentrációs kockázat	Hitelezés	Fedezetkezelés

A **Kockázatkezelési Bizottság** (a továbbiakban: RC) alapvető feladata és célja az Erste Lakástakarék Zrt. hitelezési tevékenységének folyamatos felülvizsgálata; a behajtási és követeléskezelési tevékenység felügyelete; a hitelportfolió kockázati felügyelete; hitelezési kritériumokkal, folyamatokkal, dokumentumokkal és eljárásokkal kapcsolatos – máshol nem szabályozott - kérdésekben az előírások megalkotása.

Az RC egyedi, konkrét ügyletekben döntéshozatali jogkörrel nem rendelkezik.

Az RC 2022-ben 11 alkalommal ülésezett és egy alkalommal hozott döntést írásbeli szavazattal.

Főbb feladatai:

- az Alapító által elfogadott Risk Appetite Statement (RAS - kockázati étvágy meghatározása) alapján kialakítani és jóváhagyni a kockázatkezelési stratégiát;
- a kockázatkezelési határértékek meghatározása a Társaság stratégiájával és éves tervével összhangban;
- döntés a lakás-előtakarékossági termékek vonatkozásában a hitelezési szabályokról;
- döntés a kockázatkezelési szempontból releváns termék jellemzőiben;
- napi operatív portfólió döntések meghozatalának döntési jogkörét delegálhatja, meghatározva ezek pontos körét és elválasztva őket azon materiális változásoktól, melyek RC jóváhagyást igényelnek;
- a Group szabályozástól való eltérések (GAP-ek) jóváhagyása, és a GAP-ek monitoringja;
- a hitel portfólió kockázatkezelési monitoringja;
- a behajtás és követeléskezelési tevékenység monitoringja;
- döntés a risk marzs mértékéről, melyet a Társaság az árazás során alkalmaz;
- a Felügyelő Bizottság negyedéves rendszeres tájékoztatása az RC-n meghozott döntésekről,
- a portfólióra vonatkozó, a kockázati stratégiával összhangban lévő kockázati limitek meghatározása és felállítása, illetve ezen limitek monitoringja.

Működési rendje:

- az RC havonta egyszer ülésezik;
- ülését két héttel a megrendezést megelőzően kell összehívni, pontosan megjelölve a helyszínt és az időpontot; sürgős esetben rövidülhet az értesítési idő, de a meghívót az írásos előterjesztésekkel és egyéb kiegészítésekkel együtt ebben az esetben is az ülés előtt legalább 2 (két) munkanappal meg kell küldeni a bizottsági tagoknak;
- tagjai delegált képviselőjükkel is eljárhatnak az üléseken;
- akkor határozatképes, ha minden szavazati joggal rendelkező tag, vagy delegáltja jelen van.
- az ülést az elnök, vagy akadályoztatása esetén egy az elnök által megjelölt bizottsági tag vezeti;
- a Bizottság egyszerű többséggel határoz, azonban az elnöknek vétőjoga van
- az RC ülés nélkül is hozhat határozatot, amennyiben az előterjesztésekről az összes tagot tájékoztatják, és ha a tagok a javaslat(ka)t írásban a döntési lapokon, vagy akár e-mailben egyhangúan jóváhagyják; ha bármely tagnak fenntartása van a döntés csak írásban történő meghozatalával, ebben az esetben az RC ülést tart és pusztán írásban történő döntéshozatal nem lehetséges;
- üléseiről jegyzőkönyv készül, melynek tartalmaznia kell az ülés helyszínét és időpontját, a jelenlévő tagok felsorolását, illetve az előterjesztéseket és határozatokat;
- ülések jegyzőkönyveit az EBH Lakossági Kockázatkezelési Leányvállalati Irányítás egység készíti. Az aláírt dokumentumok irattározása, illetve elektronikus mentése a Lakástakarék Menedzsment asszisztencia feladata.
- az RC döntéseit az ülésekről készült jegyzőkönyvek aláírásával hitelesítik a szavazati joggal rendelkező tagok.

Az **Igazgatóság** (a továbbiakban: IG) havi rendszerességgel áttekinti a Lakástakarék kockázati folyamatainak alakulásáról és a belső tőkeemfelelésről szóló beszámolót.

Az Igazgatóság 2022-ben 16 alkalommal írásbeli határozathozattal döntött a felmerülő –és hatáskörébe tartozó- kérdésekben.

A **Felügyelőbizottság** (a továbbiakban: FB) feladata többek között a belső ellenőrzési szervezet irányítása, illetve a belső ellenőrzés által végzett vizsgálatok megállapításai alapján ajánlások és javaslatok kidolgozása.

A Felügyelőbizottság 2022-ben 4 alkalommal ülésezett, emellett 5 alkalommal írásbeli határozathozattal döntött a felmerülő –és hatáskörébe tartozó- kérdésekben.

Az **Eszköz-Forrás Bizottság** (a továbbiakban: ALCO) feladata és célja:

Annak érdekében, hogy biztosítsa a Bank nyereségességét és biztonságos működését, a piaci kockázatok tekintetében rendszeresen áttekinti:

- az ELTP rövid- és középtávú likviditását;
- a pénzügyi helyzet kimutatás kamatláb-különbözetét;
- a tőkeemfelelést.

Továbbá annak érdekében, hogy a Lakástakarék megfelelő szintű tőkeemfelelése (szolvenciája) mindenkor biztosított legyen, az ALCO rendszeresen megtárgyalja a szolvencia helyzetét, részt vesz a tőkemenedzsmentet érintő kérdések megvitatásában, különös tekintettel a tőkeellátottságra és javaslatot tesz a tőkemenedzsmentet érintő kérdésekben (döntés előkészítés) az Ügyvezetőség számára.

Annak érdekében, hogy biztosítsa a Lakástakarék nyereségességét és biztonságos működését, mint önálló bizottság dönt a hatáskörében részletezett likviditási-finanszírozási, tőkemenedzsmenthez, belső elszámoló árrendszerhez kapcsolódó és egyéb kérdésekben.

Az Eszköz-Forrás Bizottság 2022-ben 11 alkalommal ülésezett.

16) SZAVATOLÓ TŐKE ÉS A MAGYARORSZÁGI TŐKEKÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

Számviteli alapelvek

Az Erste Lakástakarék Zrt. által közzétett pénzügyi és szabályozási adatok az EU által befogadott IFRS-eken alapulnak. Az elszámolható tőkeelemek az EU által befogadott IFRS-ek szerint elkészített pénzügyi helyzet kimutatásból és eredménykimutatásból származnak. Az Erste Lakástakarék Zrt. szabályozói adatainak egységes zárónapja a tárgyév december 31. napja.

Szavatoló tőke

Az Erste Lakástakarék Zrt. szavatolótőkeként a CRR 26. cikkében meghatározott elsődleges alapvető tőkeelemeket tartja. Ebből az összegből levonásra került minden a CRR 36. cikkében részletezett levonandó tétel, amennyiben az LTP működése szempontjából releváns.

A CRR 92. cikkének megfelelően a Társaság teljes kockázati kitettségértékének bizonyos százalékát kell szavatoló tőkével fedezni az alábbiak szerint:

- elsődleges alapvető tőke megfelelési mutató: a Társaság elsődleges alapvető tőkéje, a teljes kockázati kitettségérték százalékaként kifejezve; elvárt minimális szintje 4,5%
- alapvető tőke megfelelési mutató: a Társaság alapvető tőkéje, a teljes kockázati kitettségérték százalékaként kifejezve; elvárt minimális szintje 6%
- teljes tőke megfelelési mutató: a Társaság szavatolótőkéje, a teljes kockázati kitettségérték százalékaként kifejezve; elvárt minimális szintje 8%

Ezek felett az Erste Lakástakarék Zrt. -nek maximum 2,5% tőkefenntartási puffert kell tartania elsődleges alapvető tőkével fedezve a Hpt. 298§ alapján.

Az Erste Lakástakarék Zrt 2022 és 2021 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek.

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Alapvető tőke (Tier 1)	9 595	9 892
Elsődleges alapvető tőke (CET1)	9 595	9 892
Szavatoló tőke	9 595	9 892
Hitelkockázatra vonatkozó kockázati kitettségérték	1 417	1 212
Piaci kockázatra vonatkozó kockázati kitettségérték	0	0
Működési kockázatra vonatkozó kockázati kitettségérték	2 682	3 662
Teljes kockázati kitettségérték	4 099	4 874
Tőke megfelelési mutató	234,1%	203,0%

17) HITELEZÉSI KOCKÁZAT

KOCKÁZATTÍPUSOK

Hitelkockázatok – hitel típusok

A hitelkövetelések rendszeres minősítését, a scoring rendszer felülvizsgálatát, az üzleti területtől független kockázatkezelési terület végzi.

Az ELTP célja, a hitelezési kockázatokat változatlanul magas szinten kezelje, kiemelten a gazdasági környezet és ügyfél-szokások változásaira is. A Lakástakarékpénztári törvény alapján a lakás-takarékpénztárak kizárólag lakáscélú felhasználásra és kizárólag saját szerződött ügyfeleknek nyújthatnak hitelt.

2022-ben elérhető hiteltípusok:

- Lakáskölcsön

A hitelnyújtással kapcsolatos stratégiai elvárás, hogy a hitelállomány jó minőségét tartósan meg kell őrizni. A Lakástakarék a kockázatvállalási feltételek, scoring rendszerek kialakításánál törekszik arra, hogy az évekig rendszeresen megtakarító ügyfelek, akik ily módon bizonyították tartós fizetőképességüket és -készségüket, minél nagyobb arányban juthassanak lakáshitelhez.

A hitelezési kockázat mérséklése

A Társaság 2016. novemberében kezdte meg a lakáskölcsön folyósítást, 2017 óta az áthidaló és az azonnali áthidaló hitelek is elérhetővé váltak az ügyfelek számára. 2020. október 31-től az a Lakástakarék felfüggesztette az áthidaló és az azonnali áthidaló hitelek értékesítését. Egy korábbi szabályozás szerint befogadott áthidaló hitelügylet folyósítása történt az év folyamán.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére vonatkozó szabályok és eljárások

A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló EU Rendelet alapján minden hitelintézetnek rendelkeznie kell fedezetértékelési szabályzattal.

Az ELTP a biztosítékok hitelkockázat csökkentési célra történő elismerését sztenderd módszerrel végzi. A fedezetek nyilvántartása kapcsán az ELTP megköveteli a

- jogi bizonyosság,
- piaci értéken való nyilvántartás,
- likviditás és
- rendszeres monitoring biztosítás alapelveit.

Fedezeti stratégia

A hitelkockázat csökkentése, illetve a hitelviszonyból származó veszteség összegének minimalizálása érdekében a lehető legnagyobb fedezettséget biztosító fedezete(ke)t kell bevonnai. A komplex fedezetkezelés az alábbi három fő részből áll:

- biztosíték befogadása,
- biztosíték monitoringja,
- workout és/vagy restruktúrálni folyamat.

A jogi bizonyosság

Kiemelt követelmény a fedezetekkel szemben, a fentiek alapján felajánlott biztosíték csak akkor fogadható el, ha az ELTP jogai a biztosítékra vonatkozóan kikényszeríthetők. Ennek biztosítása érdekében a biztosíték befogadása előtt típusától függetlenül vizsgálni kell, hogy

- arra vonatkozóan nem áll-e fenn bárkinek az érvényesítést akadályozó joga, vagy követelése,
- az érvényesítéshez valamennyi okirat rendelkezésre áll-e, illetve hogy azok beszerzését akadályozza-e valamilyen körülmény.

Reziduális kockázat

A reziduális kockázat annak a kockázata, hogy az ELTP által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonyak. Miközben az ELTP fedezetek alkalmazásával a kockázatokat – többnyire a hitelkockázatot – csökkentti, maguk a fedezetek újabb kockázati kitettséget jelenthetnek (a fedezettel kapcsolatos jogi, dokumentációs, likviditási kockázat), ezen újabb kockázati kitettségek ronthatják az elsődleges fedezetek értékét.

A reziduális kockázatok többnyire működési kockázat jellegűek, mivel azok sokszor a belső folyamatok nem megfelelő működésére, vagy az alkalmazottak helytelen munkavégzésére vezethetők vissza. Ezért amennyiben a reziduális kockázat a működési kockázati események valamelyikére vezethető vissza, az ELTP működési kockázatnak tekinti. A működési kockázat alapmutatóval számolt tőkekövetelmény értéke lefedi az ELTP reziduális kockázatát is, ezért nem indokolt ezen kockázatokra pótlólagos tőkekövetelmény képzése a belső tőke megfelelés értékelési eljárásban. A fedezetek érvényesítését, a behajtási tevékenységet, valamint ezek hatékonyságát az ELTP rendszeresen méri és értékeli. A reziduális kockázatok kezelése a károk bekövetkezésének megelőzésére, kritikus helyzetek megoldására irányul, mely jelenti a bekövetkezett és már azonosított reziduális kockázatokkal kapcsolatos döntéseket és tevékenységeket. Ezen kockázat kezelése magában foglalja a kockázatok folyamatos monitoringját is.

A késedelmek és a hitelminőség-romlásnak kezelése

Késedelem

A hitelkötettségeket érintő esetleges fizetési késedelmeket ügyfél szinten, napokban tartja nyilván a Társaság. A késedelmes napok számlálása a számla első késedelmes napján indul, azaz a napon, amelyre esedékessé vált tartozását az ügyfél nem fizeti meg teljes mértékben.

A várható hitelezési veszteség (ECL) mérése

Az IFRS 9 szerint amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott, illetve a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott pénzügyi eszközökre számol a Társaság hitelkockázati értékvesztést a várható hitelezési veszteségnek megfelelően. A vonatkozó szabályokat belső szabályzatok rögzítik.

Értékelési kosarak, a hitelkockázat romlásának megítélése, nemteljesítés, értékvesztett státusz

Fenti pénzügyi eszközöket négy különböző értékelési kosárba kell sorolni. E besorolás a következők szerint történik. Az első megfelelő kosárba kerül az adott pénzügyi eszköz a leírás szerinti sorrendben vizsgálva a szükséges feltételeket.

1. Ha a könyvekbe kerüléskor értékvesztett az ügylet, akkor „bekerüléskor értékvesztett” státuszú lesz.
2. Ha a beszámolási fordulónapon értékvesztett, akkor a 3. értékelési kosárba kell sorolni.
3. Amennyiben a nem értékvesztett ügylet hitelkockázata jelentősen romlott a bekerüléskor megállapítottéhoz képest, akkor a 2. értékelési kosárba kell sorolni.
4. Egyéb esetben a pénzügyi eszköz az 1. értékelési kosárba tartozik.

Az Erste Csoport öt nemteljesítési kategóriát különböztet meg és tart nyilván. Amennyiben egy ügyféllel szemben fennálló valamelyik követelés nemteljesítőnek bizonyul, úgy ügyfélszintű nemteljesítő státusz kerül megállapításra. A különböző kategóriák meghatározása a következő:

- R1: A korai figyelmeztető jelek alapján a teljes visszafizetés nem valószínű.
- R2: A késedelmes fizetés 90 napnál régebbi esedékességű, és összegében eléri a lényegességi küszöbértéket.
- R3: Nemteljesítő hitel kényszerű átütemezése.
- R4: Hitelezési veszteség.
- R5: Jogi eljárások (csőd, felszámolás, végelszámolás, végrehajtói eljárás).

A nem-teljesítési és default definíció az az Erste Groupban egységesen összehangolásra került. A 90 napos késedelem lényegessége ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a pénzügyi helyzet kimutatáson belüli tételekre az Erste Groupon belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitétségek esetében: 100 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

A késedelem számítása mindig ügyfélszinten, illetve az együttes kötelezett alapján történik. A relatív limit a késedelmes hitelkötelezettség arányát jelenti (%) a partner felé fennálló pénzügyi helyzet kimutatáson belüli összes kitétséghez mérve.

Az értékvesztett státusz megegyezik a nemteljesítő (default) státusszal. Az Erste Lakástakaréknak nincsen bekerüléskor értékvesztett kitétsége.

A teljesítő eszközök hitelkockázat romlásának megítéléséhez mennyiségbeli és minőségbeli információkat is használ az ELTP.

A következő feltételek bármelyikének teljesülése esetén a pénzügyi eszköznél fennáll a hitelkockázat jelentős romlása a könyvekbe kerülés óta:

- Harminc napot meghaladó késedelem
- Küszöbérték alatti hitelkockázati ügyfélminősítés

A hitelkockázati értékvesztés kiszámítása

Minden, a fentiek szerint értékelési kosárba sorolt pénzügyi eszközre kiszámolásra kerül a várható hitelezési veszteség a szerződés szerinti és a várakozás szerinti pénzáram-tervek nettó jelenértékének különbségeként, amely egyúttal az elszámolandó hitelkockázati értékvesztés összege is.

A várható veszteség az ügyfélszintű kitétség mértékétől és az értékelési kosártól függően egyedileg vagy csoportosan számítandó. Az egyedileg lényeges kitétséget jelentő nemteljesítő ügyfelek valamennyi kitétségét egyedileg kell értékelni; egyébként csoportos (szabály alapú) értékvesztés-számítás történik.

- Az 1. értékelési kosárba (stage 1) tartozó ügyletnél az egy éves bedőlési valószínűség alapján számítja az ELTP a várható hitelezési veszteséget.
- A 2. értékelési kosárba (stage 2) tartozó (illetve a már bekerüléskor értékvesztett, de a beszámolási fordulónapon teljesítő) ügyletnél a lejáratig tartó bedőlési valószínűség alapján kerül meghatározásra a várható hitelezési veszteség.
- A 3. értékelési kosárba (stage 3) tartozó, azaz nem teljesítő ügylet esetében a nem teljesítés miatt várható veszteség lesz a hitelkockázati értékvesztés.

Az Erste Lakástakaréknál az 50 000 000 Ft-ot meghaladó ügyfélszintű kitétség számít egyedileg lényeges kitétségnek. Az egyedi veszteség-számítás alapja a szerződés szerinti és az egyedileg megadott, várakozás szerinti pénzáram-tervek nettó jelenértékének különbsége.

Csoportos számításnál a bedőléskor várható kitétséget, a nem teljesítés valószínűségét (probability of default, PD), a nemteljesítéskor várható veszteségrátát (loss given default, LGD), valamint mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós tényezőt (credit conversion factor, CCF) használja az ELTP.

Átstrukturálás (Forbearance)

Az LTP a 39/2016-os MNB rendelettel és az (EU) 2015/227 szabályozással összhangban a használja az átstrukturált, illetve forbearance definíciót. Ezek alapján sem átstrukturált, sem forbearance kitétsége nem volt tárgyévben.

Hitelkockázati besorolás

Erste Lakástakarék Zrt. minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem estek késedelembe az elmúlt egy évben, Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelmes kitétségük volt, vagy fennáll a veszélye, hogy pénzügyi nehézségeik lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfelelően teljesítettek.

Kétes: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségeik lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitétségét, vagy, hogy materiális kitétséggel 90 napnál nagyobb késedelembe van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csődeljárás van folyamatban az ügyfélen. Az Erste Group ügyfélszintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

A kockázati kategóriák a bedőlési valószínűségek külső minősítők adóbsorolásával konzisztens módon kerültek meghatározásra. Ezek a valószínűségek az egy éves default ráta historikus adatain alapulnak.

Hitelkockázati monitoring

Az Erste Lakástakarék Zrt. kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót, annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Az ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A kockázatkezelésen a korai figyelmeztetés (early-warning) jelek közé tartozik többek között egy új ügyfél minőségromlásának vizsgálata, a behajtás hatékonyságának csökkenése. Továbbá, ha az early-warning jelei azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

A Társaság nemteljesítő és problémás hitelportfóliójával kapcsolatos kedvezőtlen portfólió-változásokat folyamatosan ellenőrzi. További negatív fejlemények bekövetkezése esetén az ügyfeleket a lehetséges veszteségek minimalizálása céljából kezeli.

Hitelkockázati kitétségek és kapcsolódó elszámolt értékvesztés bemutatása

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Könyv szerinti érték
2022.12.31			
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesei	2 543	0	2 543
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	167 824	(154)	167 670
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	83 880	(29)	83 851
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	81 837	0	81 837
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	2 107	(125)	1 982
Összesen	170 367	(154)	170 213

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Könyv szerinti érték
2021.12.31			
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesei	2 589	0	2 589
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	167 685	(143)	167 542
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	96 749	(19)	96 730
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	68 545	0	68 545
Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések	2 391	(124)	2 267
Összesen	170 274	(143)	170 131

Hitelkockázati kitétség iparág és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2022.12.31					
Pénzügyi intézmények	168 260	0	0	0	168 260
Lakosság	431	1 030	603	43	2 107
Összesen	168 691	1 030	603	43	170 367

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Közigazgatás	65 786	0	0	0	65 786
Pénzügyi intézmények	102 097	0	0	0	102 097
Lakosság	1 483	211	651	46	2 391
Összesen	169 366	211	651	46	170 274

Hitelkockázati kitettség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	86 854	1 030	603	43	88 530
ALM	81 837	0	0	0	81 837
Total	168 691	1 030	603	43	170 367

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Lakosság	100 821	211	651	46	101 729
ALM	68 545				68 545
Összesen	169 366	211	651	46	170 274

Fedezetek

A figyelembe vett fedezetek

Az ELTP a fedezetkezelést a Bank Vállalati Kockázatkezelési területén belül alakította ki.

Az Erste csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyileg elfogadható fedezetet az Erste Hungary határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó nemzeti törvényi előírásokkal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső munkavégzési utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- értékük megfelelő, a fedezetértékük karbantartása megfelelő;
- ügyleti szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek köre - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehető - kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok, stb.);
- ingatlanok (csökkentett piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően teljesülnek, és a konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, a Bank a tőkekövetelmény számításakor figyelembe veszi az elfogadott biztosítékokat a hitelezési kockázatot mérséklő eszközként.

Fedezetek értékelése és kezelése

A Társaság arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíteni tud. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a szabályzatokat. A szabályozási keretrendszer előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál. Megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat, a fedezetbevonási módokat, a fedezetek értékelésének egységes szabályait, valamint meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Group Collateral Catalogue). Ezen túl felügyeli a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

Az Erste Bank Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzókat a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve) az Erste Bank Fedezetkezelési területe állapítja meg

A Fedezetkezelési terület legalább éves szinten vizsgálja meg a fedezeti rátákat és a térülési mutatókat, a Group Credit Risk Models által meghatározott szabályoknak megfelelően. A kiugró értékek elkerülésének érdekében nemcsak egy, hanem több éves adatok figyelembe vételével.

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembe vételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesítésre került.
- Ha a hitelfelvevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfelvevővel vagy a biztosítékot nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor érvényes vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfelvevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetéseképtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül is sor kerülhet – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyileg elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értébecsítés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

A biztosítékok elfogadhatósága és jogi bizonyosság

A hitelezési tevékenység keretében a kockázatvállalással járó ügyletek engedélyezésekor követelését – az általános szabályok figyelembevételével – fedezetekkel kell biztosítani. Az ügylethez tartozó egy vagy több fedezet együttes értéke (Allokált fedezeti érték) határozza meg a követelés fedezettségét. A mindenkor hatályos Kockázatvállalási Szabályzat tartalmazza a minimum fedezettségi szintet.

A hitelbiztosítéki szerződéseknek jogilag érvényesnek és bírósági úton végrehajthatóknak/kikényszeríthetőnek kell lenniük. A jogi érvényesség/végrehajthatóság és kikényszeríthetőség fogalmát együtt jogi bizonyosságnak nevezzük, amely azt jelenti, hogy a fedezetre vonatkozó szerződés

- megfelel a jogszabályoknak,
- érvényes és
- bírósági úton kikényszeríthető.

A következő táblázat összehasonlítja a hitelezési kitétségeket és az allokkált fedezeteket a különböző üzleti szegmensekben. Az allokkált fedezet az elfogadott fedezeti értéknek felel meg a belső diszkontálás után és maximalizálva vannak a kitétség mértékében.

Hitelkockázat kitétség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség				Egyéb	Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés		
		Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingatlan fedezet				Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség
2022.12.31										
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 543	0	0	0	0	0	2 543	2 543	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	167 824	1 770	0	1 770	0	0	166 054	167 656	126	42
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	83 880	0	0	0	0	0	83 880	83 880	0	0
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	81 837	0	0	0	0	0	81 837	81 837	0	0
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	2 107	1 770	0	1 770	0	0	337	1 939	126	42
Összesen	170 367	1 770	0	1 770	0	0	168 597	170 199	126	42

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség				Egyéb	Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés		
		Fedezettség összesen	Garanci a fedezet	Ingatlan fedezet				Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség
2021.12.31										
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 589	0	0	0	0	0	2 589	2 589	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	167 685	2 458	500	1 958	0	0	165 226	166 786	852	46
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	96 749	500	500	0	0	0	96 249	96 749	0	0
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	68 545	0	0	0	0	0	68 545	68 545	0	0
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	2 391	1 958	0	1 958	0	0	433	1 493	852	46
Összesen	170 274	2 458	500	1 958	0	0	167 815	169 375	852	46

Hitelkockázati kitétség IFRS 9 besorolás szerint

millió forintban	stage 1	stage 2	stage 3	Teljes hitelkockázati kitétség
2022.12.31	170 043	282	42	170 367
Arány	99,81%	0,17%	0,02%	
2021.12.31	169 839	389	46	170 274
Arány	99,74%	0,23%	0,03%	

Az első (stage 1) és második (stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitétséget, míg a harmadik értékelési kosár (stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot.

Hitelkockázati kitettség jelentési szegmens és IFRS 9 besorolás szerint

millió forintban	Hitelkockázati kitettség				Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Hitelezési veszteség			Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1		Stage 2	Stage 3			
2022.12.31										
Lakosság	88 206	282	42	0	(41)	(87)	(26)	31%	62%	
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	81 837	0	0	0	0	0	0			
Összesen	170 043	282	42	0	0	0	0	31%	62%	

millió forintban	Hitelkockázati kitettség				Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Hitelezési veszteség			Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1		Stage 2	Stage 3			
2021.12.31										
Lakosság	101 294	389	46	0	(27)	(90)	(25)	23%	55%	
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	68 545	0	0	0	0	0	0			
Összesen	169 839	389	46	0	(27)	(90)	(25)	23%	55%	

Nem-teljesítő kitettségek és hitelkockázati veszteség

A nem teljesítőnek minősített hitelkockázati kitettség meghatározását a „Hitelkockázati besorolás” alfejezetben található kockázati kategóriák leírásában találja. A hitelkockázati veszteségek tartalmazzák a pénzügyi eszközökre képzett hitelezési értékvesztést, a kölcsönkötelezettségekre képzett hitelezési veszteséget, valamint az egyéb kötelezettségekre képzett céltartalékokat.

A hitelezési céltartalékok (minden stage-et együttvéve) a jelentett nem teljesítő hitelkockázati kitettség 295%-át (2021: 267%) fedezték. A nem teljesítő hitelkockázati kitettség értékvesztésekkel nem fedezett részére az LTP feltételezi, hogy megfelelő szintű biztosítékok és egyéb megtérülések állnak rendelkezésre.

Az alábbi táblázat a nem teljesítő hitelkockázati kitettség hitelezési céltartalékkal való fedezését mutatják (fedezet figyelembevétele nélkül) 2022. december 31-én és 2021. december 31-én. A nem teljesítő ráta (NPE ráta) kiszámítása a nemteljesítő hitelkockázati kitettség és a teljes hitelkockázati kitettség hányadosa, míg az NPE fedezettségi mutató a teljes hitelezési veszteség (az IFRS 9 hatálya alá tartozó összes értékvesztés) osztva: nem teljesítő hitelkockázati kitettség az AC-nál és az FVOCI-nál. A fedezetet nem veszik figyelembe az NPE fedezeti mutatóban.

Nem teljesítő kockázati kitettség üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitettsége		Értékvesztett AC	Nem teljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató AC
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	AC	AC	
2022	42	42	2 107	2 107	-125	35	35	2%	2%	295%	83,40%	
2021	46	46	2 391	2 391	-124	39	39	2%	2%	267%	84,70%	

SZTENDERD MÓDSZER

A Társaság a hitelkockázati kitettségek esetén a kockázattal súlyozott eszközértéket a CRR harmadik rész II. címének 2. fejezete szerint sztenderd módszerrel számítja ki.

18) PIACI KOCKÁZAT

Az Erste Hungary Zrt. belső dokumentumaiban a piaci kockázat meghatározása olyan gazdasági veszteség, amely a piaci árak és az azokból származó paraméterek hátrányos változásai következtében jelentkezhet. Felosztható kamatláb-kockázatra, hitelmarzs kockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra, valamint az ezekhez kapcsolódó kockázatokra. Az ELTP-ben az operáció jellegéből adódóan a fenti kockázatok közül egyedül a kamatkockázat a releváns.

Az Igazgatóság, az Eszköz-Forrás Bizottság (ALCO) és a Kockázatkezelési Bizottság feladata az ELTP piaci kockázatainak, valamint a tőke és teljesítménymutatók nyomon követése.

A piaci kockázatokkal kapcsolatos kockázatkezelést, monitoringot, valamint a vezetés számára történő folyamatos jelentéstételi kötelezettséget az ELTP a Kockázatkezeléshez delegálta, amely egyben felelős az alábbi általános célkitűzésekért is:

- váratlan veszteségek elkerülése és a Társaság tőkéjének védelme;
- a piaci kockázat független kontrollja, vagyis a kockázatvállalási tevékenységekre objektív ellenőrzés és a kockázatkezelés hatékonyságának biztosítása; annak érdekében, hogy a kockázatok az ELTP meghatározott kockázati hajlandóságán belül maradjanak, hogy a kockázatok koncentrációja elkerülhető legyen, és a kockázatok és megtérülési célok megfelelően kiegyensúlyozottak legyenek;
- ahol piaci kockázatok azonosítása megtörtént, annak vizsgálata - amennyire lehetséges - hogy azok maradéktalanul és pontosan betáplálásra kerültek-e a kockázatkezelési rendszerekbe, és gondoskodás azok megfelelő korlátozásáról limitek és/vagy egyéb kontrollok útján, amennyiben szükséges;
- a kockázatoknak a szabályozói tőkén keresztül történő kezelése és azok megállapítása a piaci kockázati kontroll keretrendszerének függvényében.

A Kockázatkezelés riportjain keresztül az Igazgatóság és a Bizottságok feladata a piaci, kockázati limitek folyamatos figyelemmel kísérése, mind tőke, mind a teljesítménymutatók vonatkozásában.

Kereskedési könyv

Az ELTP a tevékenységéből adódóan nem vezet kereskedési könyvet.

Banki könyvi kamatkockázat

A CRR rendelkezései kötelezik a hitelintézeteket a banki könyvük kamatláb-kockázatának és a kockázat tőkekövetelményének számszerűsítésére. A normál üzletmenet során az ELTP a megtakarítási szerződések, valamint a nyújtott hitelek és egyéb kihelyezések (értékpapírok, betétek) átárazásából eredő kamatláb-kockázatot vállal. A kamatkockázatok kezelésének alapvető eszköze az ELTP értékpapír és betéti portfólió lejárat szerkezetének alakítása.

Az ELTP belső dokumentumai egyértelműen tartalmazzák a feladatokat, felelősségi köröket és jogköröket a következőkre:

- a potenciális kamatláb-kockázat azonosítása, amely a pénzügyi helyzet kimutatás és a lakástakarék pénztári tevékenységek várható alakulásából adódik;
- kamatláb-kockázat mérési rendszer kialakítása és karbantartása;
- monitoring tevékenység és jelentéskészítés a kamatláb kockázati pozíciókra vonatkozóan, és
- a kamatláb kockázati kitétségek kezelésére szolgáló stratégiák kialakítása és végrehajtása az Erste Csoport és a felügyeleti hatóságok iránymutatásai alapján.

A Társaság elkötelezett olyan kamatláb-kockázat-kezelési folyamat alkalmazása mellett, amely kiterjedt, és minden releváns kérdéssel foglalkozik. Ezek érdekében a kockázatkezelési rendszer tartalmaz rövid távú profitorientált és hosszú távú, gazdasági értékorientált változókat egyaránt.

Szervezet

A Társaság kockázatvállalási hajlandósági nyilatkozata tartalmazza az alapvető kockázati mérőszámokat és az ezekhez kapcsolódó limiteket.

Az eszköz-forrás menedzsment és a kamatláb-kockázat kezelése terén a legfőbb döntéshozó testület az LMM, amit a legalább havonta ülésező Eszköz-Forrás Bizottság (ALCO) támogat. A Kockázatkezelés felelőssége a kamatláb-kockázat mérése és riportálása az ALCO felé. Ez a szervezeti felállás garantálja a kamatláb-kockázat mérése, monitorozása és kontrollja függetlenségét a kamatláb-kockázatot vállaló területektől.

Kockázati típusok és mérési módszerek

A banki könyv kamatláb-kockázata általánosan a következő módon definiálható: a Társaság pénzügyi helyzetének, a kamatlábak nem várt, kedvezőtlen irányú elmozdulásából származó romlása, illetve az ilyen negatív következményeknek való kitétség. A pénzügyi helyzet romlása alapvetően két területen jelentkezhet: egyrészt a jövedelmezőséget, másrészt a Társaság gazdasági (üzleti) értékét érintheti.

A kamatláb változások típusai és a kockázatnak kitett pozíciók jellege alapján a kockázatok hagyományosan négy kategóriába sorolhatók:

- átárazódási kockázat;
- báziskockázat;
- hozamgörbe-kockázat;
- opciós kockázat.

A banki könyvben nyilvántartott pozíciókra vonatkozóan a fentiek közül általában az átárazódási (vagy újraárazási) kockázat jelenti a kamatláb-kockázat leggyakoribb-, és hatását tekintve legjelentősebb forrását.

Kockázat mérése a banki könyvben

A banki könyvi kamatkockázattal menedzsment szinten az Eszköz-Forrás Bizottság (ALCO) foglalkozik.

Kockázat mérése és kontrollja

Az ELTP a banki könyvi kockázatok mérésére a Kamakura rendszert használja. Az aktuális portfólió, a kérdéses zárnap piaci adatai és a feltételezett jövőbeli portfólió-alakulások (volumen, marzsok stb.) mind bekerülnek ebbe a rendszerbe. A rendszer méri a nyereség / veszteség hatását és a banki könyv pozícióinak piaci értékét. Az adatokat számla/termék struktúrába szervezi. A számlastruktúra megfelel az EU által befogadott IFRS-ek szerinti pénzügyi helyzet kimutatás struktúrájának, míg a termékstruktúra a csoportba tartozó termékek kamatlábbal kapcsolatos viselkedését mutatja.

Kockázat mérése a banki könyvben

A banki könyv kamatláb-kockázatának felmérésére az ELTP a szimulációs módszert alkalmazza, amely a módszertanilag fejlettebb megoldások közé tartozik.

A kamatláb-kockázatnak való kitettség különféle aspektusait figyelembe veszi a Társaság, vagyis a szimuláció során a számításokat a hagyományosan az eszköz-forrás menedzsmenthez alkalmazott módszerrel végzi, ami azt jelenti, hogy

- a nettó kamatjövedelem szimulációját (jövedelmi perspektíva) és
- a cash-flow értékelését vagy a gazdasági érték szimulációját (gazdasági perspektíva) alkalmazza.

Kockázatok fedezése

A kamatláb-kockázat kezelésének legfontosabb eszköze az értékpapír (és kisebb mértékben betéti) portfólió lejárat szerkezetének az alakítása, amelyre a következő kockázati jellemzők hatnak: lejárat, kamatfizetés típusa, (fix vagy változó), átárazási dátumok és időszakok.

Kamatláb-kockázat jelentése

A Társaság vezetése rendszeresen kap jelentéseket a banki könyv kamatláb-kockázati kitettségének alakulásáról. Az ilyen jelentések segítségével a vezetés:

- értékelheti az ELTP teljes kamatláb-kockázati kitettségének szintjét és trendjét;
- ellenőrizheti a meghatározott kockázattűrési szintek betartását;
- azonosíthatja a szabályzatban foglalt szinttől eltérő potenciális kockázati kitettséget;
- megállapíthatja, hogy a Társaság rendelkezik-e elegendő tőkével az adott kamatláb-kockázat vállalásához;

döntést hozhat a kamatláb-kockázatról.

A banki könyv kamatláb kockázata

A saját tőke gazdasági értékének érzékenységét a Társaság az Európai Bankhatóság (EBA) vonatkozó irányelvnek (Guidelines on the management of interest rate risk arising from non-trading book activities) "EBA/GL/2018/02) 114 és 115-ös szakaszában meghatározott 6 sokk forgatókönyv és az MNB-nek „A tőke megfelelés belső értékelési folyamata (ICAAP), a likviditás megfelelésének belső értékelési folyamata (ILAAP) és felügyeleti felülvizsgálatuk” c. módszertani útmutatójában szereplő paraméterek alapján számítja. A forgatókönyvek között szerepel két párhuzamos, egy lefelé és egy felfelé irányuló elmozdulás, egy meredekebbé váló és egy laposodó hozamgörbe sokk, illetve a hozamgörbe rövid szakaszának felfelé és lefelé irányuló elmozdulása. A hozamgörbe elmozdulásának alsó határára vonatkozó logika az említett irányelv 115 (k) szakaszában foglaltakat követi: -100 bázisponttól kezdődik az egy napos időszámban. Az alsó küszöb évente 5 bázispontot emelkedik, amíg el nem éri a 0bp-t a 20 éves időszámban. A tőke gazdasági értékének érzékenységének az alapvető tőkéhez viszonyított nagyságát a Társaság belső limitként használja.

2022 végén a Társaság saját tőkéjének az érzékenysége a fenti hat stressz forgatókönyv alapján 6,85% volt.

Piaci kockázati modell

A társaság kereskedési könyvet nem vezet.

19) LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT*A kockázatkezelés célkitűzései és alapelvei*

A likviditási kockázatot az ELTP a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság alapelvei szerint határozza meg. Így, megkülönböztetünk:

- piaci likviditási kockázatot, (vagyis annak kockázatát, hogy a Társaság nem tud lezárni egy pozíciót a piac nem megfelelő mélysége vagy a piac zavara miatt);
- finanszírozási likviditási kockázatot, vagyis annak kockázatát, melynek bekövetkezése esetén az ELTP nem lesz képes hatékonyan teljesíteni várt vagy váratlan kötelezettségeket jelenlegi vagy jövőbeli cash flow-ra és fedezetekre napi üzleti tevékenysége vagy a pénzügyi helyzete korlátozása nélkül, a likviditási kockázat finanszírozása tovább bontható:
 - fizetéseképtelenség kockázatára és
 - strukturális likviditási kockázatra.

Az előbbi annak rövidtávú kockázata, hogy jelenlegi vagy jövőbeli fizetési kötelezettségeket nem tud maradéktalanul, időben és gazdaságilag megfelelően teljesíteni, míg a strukturális likviditási kockázat a veszteségek hosszú távú kockázatát jelenti a Társaság finanszírozási marzsainak változása miatt.

Az Erste Lakástakarék Zrt. könyveiben lévő pénzügyi instrumentumok nem diszkontált, szerződés szerinti értéke és lejárat bontása 2021.12.31-én és 2022.12.31-én a következő:

2022.12.31.

Eszközök millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	> 5 év
Eszközök						
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	2 543	2 581	2 581	0	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	83 852	94 935	0	12 491	39 702	42 742
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	81 830	86 712	3 274	38 859	21 143	23 436
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	1 983	2 600	393	225	737	1 245
Egyéb eszközök	507	428	18	33	79	298
Összesen	170 715	187 256	6 266	51 608	61 661	67 721

Kötelezettségek

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	> 5 év
Források						
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-137 257	-138 338	-5 530	-17 752	-53 604	-61 452
Bankok által elhelyezett betétek	-20 865	-22 373	0	-22 373	0	0
Egyéb kötelezettségek	-563	-448	-354	-55	0	-39
Összesen	-158 685	-161 159	-5 884	-40 180	-53 604	-61 491

2021.12.31.**Eszközök**

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1 éven túli és 5 éven belüli	> 5 év
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	2 589	2 593	2 593	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	96 730	109 435	-	20 665	49 552	39 218
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és követelések	68 545	71 581	2 129	23 781	39 862	5 809
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	2 267	2 983	446	279	990	1 268
Egyéb eszközök	586	586	18	47	79	442
Összesen	170 717	187 178	5 186	44 772	90 483	46 737

Kötelezettségek

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1 éven túli és 5 éven belüli	> 5 év
Ügyfelek által elhelyezett betétek	(159 260)	(160 772)	(5 912)	(18 471)	(96 889)	(39 500)
Egyéb kötelezettségek	(409)	(409)	(354)	(55)	0	0
Összesen	(159 669)	(161 181)	(6 266)	(18 526)	(96 889)	(39 500)

Az ügyfelek által elhelyezett betétek sor tartalmazza a 2022.12.31-ig időarányosan járó állami támogatás összegét is, felmondás esetén az állami támogatás nélküli megtakarítás összege azonnal esedékessé válik.

Likviditási kockázatkezelési keretrendszer

A likviditási stratégia kidolgozásának folyamata:

- a Társaság Felügyelő Bizottsága tudomásul veszi a RAS-t, megkapja a Társaság kockázatkezelési jelentéseit, amelyekben szerepel a RAS alakulása és a likviditási kockázati profil;
- meghatározza a likviditáskezelés stratégiai keretét, jóváhagyja az üzleti stratégiához megfelelő kockázattűrést, jóváhagyja a Társaság stratégiáját, szabályzatait és gyakorlatait a likviditási kockázat kockázattűrésnek megfelelő kezelésére vonatkozóan, és áttekinti a bank likviditásának alakulásáról szóló információkat;
- az Eszköz-Forrás Bizottság jóváhagyja és felelősséget vállal a megbízható likviditási kockázatelemzési keretrendszer meghatározását és bevezetését illetően mindenfajta likviditási kockázat azonosítására, mérésére, monitorozására és ellenőrzésére ;
- a likviditási mutatók havi változásai és a bank likviditási stratégiája a havi rendszerességgel megrendezett ALCO ülésen kerül bemutatásra a felső vezetés felé.

Kockázat mérése és kontrollja

Likviditásfedezeti arány (LCR)

A CRR-ben és a hozzá kapcsolódó Delegated Act-ben meghatározott mutatókat a Társaság havi rendszerességgel monitorozza. A RAS irányelvei alapján az LCR mutatóra egy 105% szigorú limit szint lett megállapítva, ami kiegészítésre került egy 120% figyelmeztetési szinttel.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

A likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános standardjait a Társaság meghatározta, dokumentálta a vonatkozó belső iránymutatásokban, valamint folyamatosan felülvizsgálja és továbbfejleszti. Az ELTP likviditási helyzete stabil, a likvid eszközök aránya a teljes portfólión belül igen magas, a kiáramlások a működés jellegéből adódóan rövid távon jól tervezhetők.

PARTNERKOCKÁZATI KITETTSÉG

A partnerkockázat a partnerekkel folytatott ügyletek során jelentkező specifikus hitelezési kockázattípus, amely a származtatott ügyletek realizálásához és a mögöttes termékek kockázatához köthető. Az ELTP a beszámolási időszakban az anyavállalatával, az Erste Bank Hungary Zrt.-vel kötött repo ügyletet.

MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

A működési kockázatok kezelését elsősorban a belső szabályzatok, eljárásrendek tökéletesítése, a munkafolyamatokban résztvevő alkalmazottak megfelelő képzése, illetve a beépített kontroll-mechanismusok továbbfejlesztése jelenti.

Az elfogadott kockázati stratégiája alapján, a kiszervezésre kerülő tevékenységeket a Lakástakarék működési kockázati szempontból minden esetben megvizsgálja (elvégzi a kiszervezett tevékenységek kockázatelemzését), valamint elvégzi a működési veszteségekkel kapcsolatos adatgyűjtést, továbbá elvégzi az éves rendszerességgű kockázati önértékelést.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

20) Tárgyi eszközök és immateriális javak

Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök a pénzügyi helyzet kimutatásban beszerzési, illetve előállítási költségen, halmozott értékcsökkenéssel csökkentve kerülnek kimutatásra.

A tárgyi eszközök leírás kulcsának meghatározásakor fő szempont az adott eszközcsoportra tervezett használati idő. A használati idő alatt a leírás lineáris módszerrel történik. A kisértékű eszközöknél indokolt esetben lehetőség van egyedi értékcsökkenési kulcs megadására is.

Az ingatlanok, gépek és berendezések esetében alkalmazott lineáris kulcsok az alábbiak:

- Bérelt ingatlanon végzett beruházás: 6%
- Saját épületek: 2%
- Ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok: 10%
- Igazgatási berendezések: 14,5%
- Egyéb gépek, berendezések, felszerelések: 14,5-33%
- Gépjárművek: 20%
- Számítástechnikai eszközök: 14,5-50%
- Kisértékű tárgyi eszközök: 100% vagy egyedi

A hasznos élettartamra és maradványértékre vonatkozó becslés minden évben a fordulónapra vonatkozóan felülvizsgálatra kerül, valamint akkor is, ha arra utaló jelzés van, hogy ezekben változás következett be. A terv szerinti elszámolásra kerülő értékcsökkenést meg kell változtatni, ha az adott eszköz használatának időtartamában vagy a várható maradványértékben 25 százalékos változás következik be. (ebben az esetben az újra meghatározott élettartam tekintetében a kulcsok is egyedinek minősülnek. A 200 ezer forint alatti egyedi beszerzési értékű ingatlanok, gépek és berendezések használatbavételkor azonnal leírásra kerülnek.

Ha fejlesztések, felújítások következtében a bruttó érték változna a ráaktiválásokkal, akkor az amortizáció a ráaktiválások értéknapjait is figyelembe véve, újra kalkulált értéken kerül könyvelésre a növekedés hónapjában. Az értékcsökkenés napi szinten kerül meghatározásra, de havonta egyszeri feladás készül és az értékcsökkenési leírás a zárlati munkák keretében kerül főkönyvi könyvelésre.

Immateriális javak

A Társaság immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak.

Az immateriális javakat analitikusan, egyedileg kell nyilvántartani. Az analitikus nyilvántartásnak tartalmaznia kell a bruttó értéket, az elszámolt értékcsökkenést, valamint a nettó értéket is.

A szellemi termékek beszerzési árát és bruttó értékét a fejlesztés költségeivel meg kell növelni. A rendszerszoftverek, esetenként a felhasználói szoftverek folyamatos fejlesztés alatt állnak. Az immateriális javak üzembe helyezését az eszközigazda határozza meg.

Az amortizációt a maradványértékig kell elszámolni. Az eszköz maradványértéke a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható érték. Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős.

Tárgyi eszköz mozgástábla

Megnevezés	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Ingatlanok	Műszaki gépek, berend.felsz., járművek	Beruházások	Összesen
Bruttó érték 2022.01.01-én	81	1 139	3	3	-	1 226
Növekedés	-	63	-	-	63	126
Csökkenés	-	-	-	-	63	63
Bruttó érték 2022.12.31-én	81	1 202	3	3	-	1 289
Értékcsökkenés 2022.01.01-én	77	701	3	3	-	784
Növekedés	1	122	-	-	-	123
Értékcsökkenés 2022.12.31-én	78	823	3	3	-	907
Nettó érték 2022.01.01-én	4	438	0	-	-	442
Nettó érték 2022.12.31-én	3	379	0	-	-	382

millió forintban	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Ingtatlanok	Műszaki berendezések, gépek, járművek	Beruházások	Összesen
Bruttó érték 2021.01.01-én	81	1 113	3	8	-	1 205
Növekedés	-	26	-	-	26	52
Csökkenés	-	-	-	(5)	(26)	(31)
Bruttó érték 2021.12.31-én	81	1 139	3	3	-	1 226
Értékcsökkenés 2021.01.01-én	69	553	3	7	-	632
Növekedés	8	148	-	-	-	156
Csökkenés	-	-	-	(4)	-	(4)
Értékcsökkenés 2021.12.31-én	77	701	3	3	-	784
Nettó érték 2021.01.01-én	12	560	0	1	-	573
Nettó érték 2021.12.31-én	4	438	0	-	-	442

A vagyoni értékű jogok és szellemi termékek a Társaság alaptevékenységét szolgáló szoftvereket tartalmazzák. A tárgyi eszközök és immateriális javak értékcsökkenésének elszámolása havi rendszerességgel történik.

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Immateriális javak	442	382
Szoftverek	438	379
Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak, stb.)	4	3
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	442	382

21) Egyéb eszközök

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Vevőkövetelések	11	27
Adókövetelések	126	81
Adott előlegek	-	1
Egyéb eszközök	7	11
Összesen	144	120

A Társaság az adókövetelések soron mutatja ki a tárgyévben megfizetett, következő években eredményben elszámolható 33 millió forint különadót valamint a pénzügyi szervezetek különadója adónemen kimutatott túlfizetést 48 millió forint összegben.

Az Erste Lakástakarék Zrt. az adott előlegek soron mutatja ki a szolgáltatásokra fizetett előleget. A vevőkövetelések rövid lejáratú, teljesítő tételeket tartalmaznak.

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek, jogi ügyek,

22) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Egyéb kötelezettségek	418	513
Adókötelezettség	12	56
Szállítói tartozások	8	33
Függő és elszámolási számlák	217	196
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	171	210
Ügynöki jutalékok passzív időbeli elhatárolása	(1)	-
Bérek és társadalombiztosítási kötelezettségek	4	4
Egyéb kötelezettség	7	14

A függő és elszámolási számlákon kimutatott egyenleg az úton lévő kifizetések miatt jelenik meg, melynek rendezése többségében a következő munkanap megtörtént.

Az elhatárolt költségek növekedését a ki nem számlázott SLA díjak elhatárolása, bónusz elhatárolás növekedése, valamint az elhatárolt munkavállalói részvénytársaság ráfordításainak növekedése okozza, mindezek együttesen 39 millió forinttal növelték a kötelezettségeket az előző évhez viszonyítva.

23) Céltartalékok

Céltartalék jövőbeni biztos várható kötelezettségekre, Céltartalékok peres ügyekre

A Társaságnak jövőbeni és biztos kötelezettségekre, valamint peres ügyekhez kapcsolódóan céltartalékot nem kellett képezni.

Egyéb kötelezettségre képzett céltartalék (hitelkeretek)

Itt mutatja ki a Társaság a már aláírt, de még nem folyósított hitelszerződésekhez köthető ügyfelek részére várhatóan kifizetésre kerülő kötelezettségekre képzett céltartalékot. A céltartalék záró állománya 2022.12.31-én nulla forint.

A Társaság akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető.

Munkavállalói juttatások

Rövid távú munkavállalói juttatások

A rövid távú munkavállalói juttatások folyó költségként kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor a munkavállaló a juttatásokért cserébe a szolgáltatást elvégezte. Rövid távú munkavállalói juttatások azok a munkavállalói juttatások (a végkielégítésen kívül), amelyeket azon periódust követő 12 hónapon belül kell kifizetni, amelyben a munkavállaló a szolgáltatást nyújtja a Társaság részére. Ide sorolja az ELTP a következőket: bér, társadalombiztosítási járulék, prémium, a fizetett szabadság, az étkezési és üdülési hozzájárulás és egyéb béren kívüli juttatások valamint ezek adóvonzata.

Munkavállalói részvény program (WeShare)

Azok a munkavállalók, akik a pénzügyi helyzet kimutatás fordulónapján legalább 6 hónapig aktív munkaviszonyban álltak az Erste csoport valamely tagjával, nettó 350 eurónak megfelelő összegű Erste Group Bank AG részvényeket kapnak, amennyiben a 2023. évi közgyűlés osztalékkifizetéséről dönt. A program keretében az adott időszakra odaitélt részvények várható darabszáma 17 623 (a kalkulációnál a 2022.12.30-án elérhető részvényárakkal számoltunk). A jogosultak létszáma alapján adók nélkül 15 millió forint személyi jellegű ráfordítás került elhatárolásra, a kapcsolódó adók elhatárolásával együtt.

Az ELTP pénzügyi beszámolója szempontjából az IFRS 2 követelményei alapján a juttatást készpénz alapúként számolja el és a valós értéket minden beszámolási periódus végén újra számolja.

24) Fügő kötelezettségek

Fügő kötelezettségként mutatja ki a Társaság a szerződés szerint vállalt, még ki nem fizetett hitelkeretek összegét. 2022. év végén ki nem fizetett kötelezettsége az ELTP-nek nem volt.

25) Peres eljárások

Az Erste Lakástakarék Zrt. érintett jogviták legtöbbje szokásos hitelintézeti tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Társaság pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére. Ezek az eljárások a fogyasztókkal kötött megtakarítási szerződésekkel kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak.

Várható kötelezettséggel járó peres eljárás nincs folyamatban, 2022-ben emiatt fügő kötelezettséget nem mutat ki a Társaság.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

26) Saját tőke összesen

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
Jegyzett tőke	2 025	2 025
Tőketartalék	7 775	7 775
Eredménytartalék és egyéb tartalék	1 239	2 280
Összesen	11 039	12 080

Jegyzett tőke és tőketartalék

2022. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 2 025 000 000 forint (kettőmilliárd-huszonöt-millió forint).

A jegyzett tőke 20 250 (húszezer-kettőszázötven) darab 100 000 (százezer) forint névértékű dematerizált törzsrészből áll.

A lenti táblában az Erste Lakástakarék saját tőkéje kerül bemutatásra két eltérő struktúrában melyet a 2000. évi C törvény 114/B §-a követel meg.

A tábla a két eltérő számviteli szabályozás alatti saját tőke összehasonlíthatóságát biztosítja.

millió forintban	2021.12.31	2022.12.31
EU által befogadott IFRS-ek beszámoló szerinti saját tőke		
Jegyzett tőke	2 025	2 025
Ázsió	7 775	7 775
Egyéb tartalék (Általános tartalék)	272	355
Eredménytartalék	967	1 925
Saját tőke	11 039	12 080
Számviteli törvény szerinti saját tőke (2000. évi C törvény 114/B §)		
Jegyzett tőke	2 025	2 025
Tőketartalék	7 775	7 775
Lekötött tartalék	272	472
Eredménytartalék	(204)	(193)
Tárgyévi eredmény	1 171	2 001
Saját tőke összesen	11 039	12 080
ebből		
Cégbíróságon bejegyzett tőke	2 025	2 025

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 83.§-a arra kötelezi a Társaságot, hogy a tárgyévi adózott eredményének 10% -át az 'Általános tartalékba' sorolja át. Az ELTP az általános tartalékot csak a tevékenységéből eredő veszteségek rendezésére használhatja fel. A Társaság 2021. évben 117 millió forint általános tartalékot képzett. Az általános tartalék teljes összege 2021.12.31-én 272 millió forint.

A Társaság pénzügyi helyzet kimutatásában szereplő tartalékok a következőket tartalmazzák:

- ázsio, a tőketartalék soron,
- általános tartalék az 'Egyéb tartalék', illetve 'Lekötött tartalék' soron,
- kiegyenlítési tartalék az 'Eredménytartalék soron, kalkuláció a 1996. évi CXIII. évi Lakástakarékpénztárakról szóló törvény 16.§. alapján történik, 2021-ben kiegyenlítési tartalék képzés nem történt.
- előző évek halmozott eredményei az Eredménytartalék soron.

Egyéb bemutatandó tételek

27) Pénzügyi eszközök átadása/átvétele

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivételre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel a Társaság lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot. Az ilyen tranzakciók „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az Erste Lakástakarék Zrt. marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügylethez kapcsolódó kapott pénzügyi összeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az ELTP számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Bank és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Lakástakarék Zrt. által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak a Társaság pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárólva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

millió forintban	2022	
	Fedezetként zárolt eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	26 396	(20 865)
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	26 396	(20 865)
Összesen	26 396	(20 865)

28) Fedezetként szolgáló pénzügyi eszközök

A következő eszközök kerültek fedezetként zárolásra az Erste Lakástakarék kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	0	26 396
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	26 396
Összesen	0	26 396

A fedezetként szolgáló pénzügyi eszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak.

Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz kapcsolódnak.

29) Lízing ügyletek

A Társaságnak nincs pénzügyi lízingszerződésből származó lízingkötelezettsége, kizárólag irodabérleti szerződése van.

A Társaság az irodabérleti szerződésére nem alkalmazza az IFRS 16 előírásait, mert ennek futamideje 12 hónapnál rövidebb.

30) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A pénzügyi kimutatásban a kapcsolt felek fogalma magában foglal minden olyan vállalkozást, mely közvetlenül vagy közvetett módon a Társaság befolyása alatt áll, befolyással rendelkezik a Társaság felett, vagy akikkel a Társaság közös irányítás alatt áll (azaz anyavállalatot és azok leányvállalatait és a Társaság saját leányvállalatait), valamint a társult vállalkozásokat és a Társaság vezetőségét.

Anyavállalat:

Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonában van az Erste Lakástakarék Zrt. törzsrészevényeinek 100,00%-a.

A részvények darabszáma 20 250 darab 100 ezer forint névértékű névre szóló törzsrészevényből áll.

Leányvállalatok:

A Társaság nem rendelkezik leányvállalatokkal.

Társult vállalkozások:

A Társaság nem rendelkezik társult vállalkozással.

Az Erste Bank Hungary leányvállalatai 2022. december 31-én a következő társaságok voltak:

Erste Befektetési Zrt.

RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.

Erste Ingatlan Kft.

Erste Lakástakarék Zrt.

Collat-real Kft.

Erste Jelzálogbank Zrt.

Commerzbank Zrt.

Z3 Ingatlanhasznosító Kft.

Kapcsolt felekkel szembeni követelések

millió forintban	2021	2022
Látra szóló betétek	2 589	2 543
Anyavállalattal szemben	2 589	2 543
Bankközi betétek	68 545	81 837
Anyavállalattal szemben	68 545	81 837
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	28 448	33 536
Erste Jelzálogbank Zrt. által kibocsátott	28 448	33 536
Összesen	99 582	117 916

Kapcsolt felekkel szembeni kötelezettségek

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	(20 865)
Anyavállalattal szemben	-	(20 865)
Egyéb kötelezettségek	(90)	(149)
Anyavállalattal szemben	(89)	(149)
Kapcsolt vállalkozással szemben	(1)	-
Összesen	(90)	(21 014)

A Társaság a 100% tulajdonos Banknál vezeti bankszámláit és lekötött szabad pénzeszközeit is az anyavállalatnál helyezi el. 2022. év végén ezek együttes összege 84 380 millió forint volt, aránya a teljes eszközállományon belül 49,4%.

Az ELTP 2022. év során két alkalommal vásárolt az Erste Jelzálogbank Zrt. által év közben kibocsátott jelzáloglevelekből, az Erste jelzáloglevél állomány év végére 33 536 millió forintra növekedett.

A Társaság szállítási repo ügylet megállapodást kötött az Erste Bank Hungary Zrt-vel, melyhez kapcsolódóan fennálló kötelezettsége év végén 20 865 millió forint volt, melyet az Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek között mutat ki.

Az egyéb kötelezettség soron az anyavállalattal szemben kimutatott 165 millió forint a Bank által kiszámlázott, meg nem fizetett, 2022. évben esedékes SLA szolgáltatási díjak, ügynöki jutalékok és fejlesztési-szervezési szolgáltatások szállítói tartozásait tartalmazza.

A Társaságnak év végén kapcsolt vállalkozással szembeni egyéb kötelezettsége nem volt.

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

millió forintban	2021	2022
Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	(1 486)	(3 446)
Anyavállalat	(883)	(2 594)
Erste Jelzálogbank Zrt	(603)	(852)
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	331	448
Anyavállalat	331	448
Fizetett jutalék- és díjráfordingások	38	35
Anyavállalat	38	35
Egyéb bevételek/ráfordingások	(1)	(2)
Anyavállalat	(1)	(2)
Működési költségek	219	277
Anyavállalat	198	231
Egyéb kapcsolt vállalkozás	21	46
Értékvesztés és értékvesztés visszairása	1	-
Anyavállalat	1	-
Összesen	(898)	(2 689)

Az anyavállalattól kapott kamatok és kamatjellegű bevételek soron mutatja ki a Társaság a Banknál lekötött betétek után, valamint a bankszámlákon lévő pénzeszközök után kapott kamatokat mindösszesen 2 594 millió forint összegben.

Az ELTP tulajdonában lévő Erste Jelzálogbank Zrt. által kibocsátott jelzáloglevelek után kapott kamatbevételek előző évhez képest 2022. évben növekedtek 249 millió forinttal, mivel az év során kibocsátott jelzáloglevelekből is vásárolt a Társaság. Az éves összes bevétel a jelzáloglevelek után 852 millió forint volt.

A fizetett kamatok soron jeleníti meg a Társaság a lakás-takarékpénztári termékek értékesítéséhez kapcsolódóan a Banknak fizetett közvetítői jutalékok effektív kamatlábbal számított összegét, (314 millió forint) valamint a szállítási repo ügylet kamatráfordingását (134 millió forint).

A működési költségek soron belül mutatja ki a Társaság az anyavállalat által kiszámlázott szolgáltatási díjakat, albérleti díjakat, kockázati biztosítási díjat, az egyéb kapcsolt vállalkozás soron az Erste Ingatlan Kft-nek fizetett közüzemi díjakat és organizációs, üzemeltetési díjakat, (45 millió forint) a Procurement Kft-nak fizetett üzemeltetési/szolgáltatási díjakat (0,9 millió forint) és Erste Jelzálogbanknak fizetett ingatlan szakértői díjakat (0,1 millió forint)

Az Erste Lakástakarék Zrt és Erste Bank Hungary Zrt. között hatályos kiemelt közvetítői szerződések értelmében a Bank utólag kártérítési kötelezettséggel felel az általa közvetített és Társaság által kifizetett károkért. 2022 évben az ilyen címen kapott kártérítés 1,1 millió forint volt, melyet az 'Egyéb bevételek' soron mutatunk ki.

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

2022 évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesültek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankszoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

Az Erste Bank Hungary Zrt. javadalmazási politikákról szóló IV. uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD IV.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait 2011-től a CRD IV. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Bank Hungary Zrt. pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-ok) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-ok: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig három évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések 50 százalékát nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

millió forintban	2021	2022
Fix javadalmazás	45	51
Teljesítmény alapú javadalmazás	14	14
Összesen	59	65

31) Nettó módon történő bemutatás

A beszámoló nem tartalmaz nettósítást.

32) Hátralévő lejárat szerinti megbontás

A Társaság pénzügyi eszközeinek és forrásainak hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2021		2022	
	< 1 év	> 1 év	< 1 év	> 1 év
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	2 589	0	2 543	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	42 663	124 879	59 485	108 186
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	17 100	79 630	15 368	68 483
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	25 500	43 045	44 037	37 800
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések	63	2 204	80	1 902
Pénzügyi Eszközök összesen	45 252	124 879	62 027	108 186
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	71 868	87 392	83 868	74 254
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	0	0	20 865	0
Ügyfelek által elhelyezett betétek	71 868	87 392	63 003	74 254
Pénzügyi Források összesen	71 868	87 392	83 868	74 254

33) Fordulónap utáni események

Nemzetközi események a bankszektorban

Márciusban az amerikai Silicon Valley Bank (SVB) csődöt jelentett, illetve a svájci Credit Suisse bank (CS) pénzügyi nehézségei miatt állami beavatkozásra volt szükség. Mindkét bank jelentős szereplő volt a globális piacon is.

A helyzet időközben konszolidálódott mindkét pénzintézet esetében:

- Az SVB-t átvette a Federal Reserve, a betéteket pedig egy úgynevezett „hídbank”-ba helyezték át
- A legfrissebb hírek szerint a CS felvásárlását tervezi egy másik jelentős globális piaci szereplő, a UBS.

Az Erste Lakástakarék likviditási- és tőkehelyzete stabil, a fenti események közvetlenül nem érintik.

Márciusban az Országos Betétbiztosítási Alaptól megérkezett a jóváírás a Sberbank kártalanításhoz kapcsolódó rendkívüli befizetés fennmaradó összegének visszatérítéséről.

Új termék bevezetése

Az Erste Lakástakarék Zrt. a 2023.03.28-i ALCO ülésen döntött új LTP megtakarítási termék 2023. május 2-i bevezetéséről. A 4 éves illetve 8 éves vállalt megtakarítási időszak alatt az ügyfelek havi 20 ezer, 30 ezer, 40 ezer és 50 ezer forintos megtakarítások közül választhatnak, Az Erste Lakástakarék Zrt. a megtakarítások után fizetett kamaton felül a 4 éves termékénél 15%, a 8 éves termékénél 30% kamatbónuszt fizet.

Osztalék

A Felügyelő Bizottsági ülésen előterjesztendő osztalék összege 1 801 millió forint.

34) Egyéb közzététel

Az Erste Lakástakarék Zrt. képviselőjére jogosult személyek adatai, akik a 2022. évi éves beszámoló aláírására kötelezettek:

Név	Lakcím
Kármán András Miklós	2040 Budaörs, Kertész utca 14.
Kiss András	2040 Budaörs, Bóbita utca 4.

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

Bodonyi-Kovács Edina (anyja születési neve: Székely Emma)

Regisztrációs szám: 151013, igazolványszám: 006745, regisztrációs szakterület: pénzügyi, IFRS.

Azon vállalkozás neve és székhelye, amely összeállítja a nemzetközi ERSTE csoport konszolidált beszámolóját:

ERSTE Group Bank AG, Ausztria, 1100 Bécs, Am Belvedere 1.

A Társaság a törvényi előírások alapján könyvvizsgálatra kötelezett, könyvvizsgálója a PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye: 1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.), a független könyvvizsgálói jelentés aláírására kijelölt természetes személy Barsi Éva, MKVK tagsági száma: bejegyzett könyvvizsgáló (kamarai tagsági szám: 002945).

A könyvvizsgálat díja 2022-ben 9.976.000 Ft + ÁFA (2021-ben 9.492.000 Ft+ÁFA) volt.

Egyéb szolgáltatással kapcsolatos díj nem volt 2022-ben.

35) Lakástakarékpénztár specifikus adatok

Szerződésekre vonatkozó adatok	2021	2022	változás
Aktív szerződések (db)	140 306	103 204	-26,44%
Aktív szerződések szerződéses összege (millió Ft)	641 329	501 919	-21,74%
Átlagos szerződéses összeg (ezer Ft)	4 571	4 863	6,39%
Kiutalási összeg (millió Ft)	41 685	48 846	17,18%
Kiutalási összegben lévő állami támogatás és annak kamata (millió Ft)	9 306	10 954	17,71%
Szabad eszközök összesen (millió Ft)	165 909	140 273	-15,45%
Kiegészítési céltartalék (ezer Ft)	7 653	7 653	0,00%
Szavatoló tőke (millió Ft)	9 595	9 892	0,99%

Kelt: Budapest, 2023. május 15.

Kármán András Miklós
Vezérigazgató

Kiss András
Igazgatósági tag